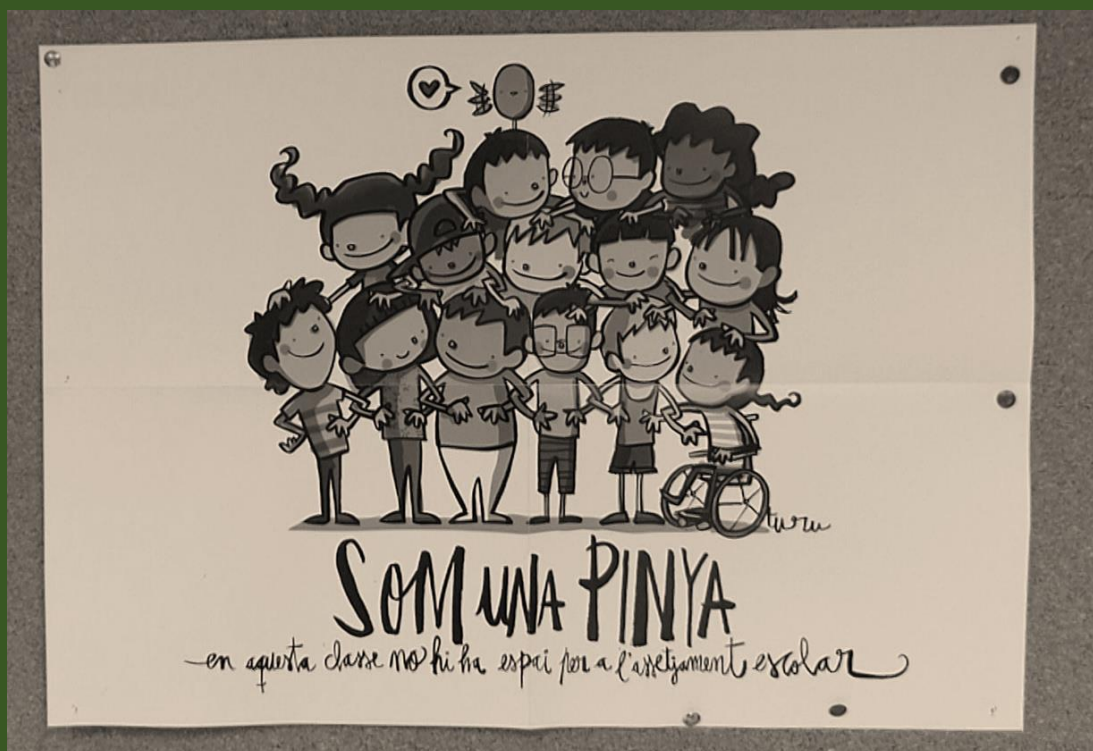

TREBALL FINAL DE GRAU EN COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL

DOCUMENTAL AUDIOVISUAL SOBRE EL FENOMEN DE
L'ASSETJAMENT ESCOLAR

TOTS PER A UN... I UN PER A TOTS ATUREM EL BULLYING

ALUMNE: Òscar Martínez Herrera

DIRECTOR DEL TFG: Isidro Monreal Ruestes

València, gener de 2024

"VOLEM GUANYAR LA LLUITA
CONTRA L'ASSETJAMENT
ESCOLAR. VOLEM POSAR-LI
FI I ERRADICAR AQUEST
MALTRACTAMENT."

AMNISTIA INTERNACIONAL

Dedique aquest projecte als meus pares, per confiar cegament en mi. Als meus germans, per l'ajuda prestada. Al meu marit, per animar-me a continuar endavant i a perseverar en el meu somni quan les forces em fallaven. Al professorat de la UOC, per haver-me ajudat a arribar fins ací. I al meu esforç, que s'ha vist recompensat amb la feina dels meus somnis.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Óscar Martínez Herrera', with a horizontal line drawn through the middle of the signature.

Òscar Martínez Herrera
Sant Joanet, 6 de gener de 2024

RESUM

La finalitat del present treball és crear una proposta de documental d'autor, on l'experiència personal del qual és una de les protagonistes del vídeo, que s'entremescla amb les experiències de la resta d'entrevistats, les xifres oficials sobre assetjament escolar, denúncies, treballs en les aules per conscienciar, nombre de suïcidis i algunes notícies relacionades. El conjunt ajuda a comprendre una realitat que no sempre té visibilitat, així com el dolor de qui pateix i la família.

Així es pretén aconseguir la manera de donar visibilitat al fenomen de l'assetjament escolar, per tal de fer comprendre les seqüeles que romanen en la persona que el pateix. Mitjançant l'exposició de diferents testimonis relacionats, s'explica l'existència de dificultats en la convivència entre estudiants als centres escolars, la perspectiva del professorat i les conseqüències psicològiques que comporta a llarg termini.

És la realitat que ens envolta. El popularment conegut per l'anglicisme *bullying*, els seus efectes i les seues conseqüències en la persona, a curt o llarg termini, és un fet conegut per tot el món i al qual no sempre se li dona la mateixa importància, malgrat que cada vegada n'hi ha més consciència. Tot i això, la Comunitat Valenciana es posiciona com la quarta autonomia amb major nombre de casos de *bullying*, amb un 7% d'alumnes que l'experimenten.

Cal continuar donant informació sobre els nombrosos problemes relacionats als quals s'enfronten diàriament les i els estudiants. Cal que la societat conega testimonis, casos i causes. Un adult que ha patit bullying en la seua infància té seqüeles que, en moltes ocasions, no es detecten i necessiten tractament psicològic. Altres, ni arriben a l'edat adulta, perquè es lleven la vida: El nombre de suïcidis en menors de quinze anys es triplicà en 2021.

Per tal d'aconseguir el propòsit d'aquest treball, en primer lloc, s'ha dut a terme una recerca d'articles periodístics, documentals i reportatges televisats i altres fonts informatives provinents de xarxes socials. En segon lloc, s'ha efectuat una sèrie de contactes amb diferents actors relacionats, com víctimes, professors, associacions contra l'assetjament escolar, familiars de víctimes i altres. Entre els contactes efectuats, es troben Miquel Álvarez, professor de secundària agredit pels seus alumnes en 2022, entrevistat el 15 d'octubre de 2023. Altres contactes, encara per tancar, inclouen alumnes que estan essent víctimes de bullying, Gloria Mota, membre de la junta directiva de l'associació "Stop Haters", la primera d'Espanya que dedicada a ajudar i assessorar a víctimes de *cyber delinqüència*, i Francisco Sorolla, president de l'Associació Valenciana contra l'Assetjament Escolar -AVALCAE-.

A més a més, el vídeo s'enriqueix conjugant diferents recursos narratius, com ara vídeos d'arxiu, notícies, fotografies, silencis i efectes sonors. També el documental compta amb una banda sonora feta expressament pel músic Jorge Herrera. Així, es tracta d'arribar a la consciència i sentiments de l'espectador, per tal de transmetre el missatge "aturem el *bullying*".

En definitiva, cal sensibilitzar i entendre que aquest fenomen continua dins i fora de les aules, per la qual cosa es fa patent la necessitat de continuar treballant per tal d'erradicar-lo.

500 paraules

Paraules clau

Assetjament escolar. Bullying. Cyberbullying. Menor. Delicte d'odi. Psicologia.

ABSTRACT

The purpose of this work is to create a proposal of auteur documentary, where whose personal experience is one of the protagonists of the video, which is mixed with the experiences of the rest of the interviewees, the official figures on bullying, complaints, work in the classrooms to raise awareness, number of suicides and some related news. The set helps to understand a reality that does not always have visibility, as well as the pain of the sufferer and the family.

This is intended to achieve a way to give visibility to the phenomenon of bullying, in order to make understand the consequences that remain in the person who suffers it. Through the presentation of different related testimonies, the existence of difficulties in coexistence between students in schools is explained, the teachers' perspective and the psychological consequences that it entails in the long term.

It is the reality that surrounds us. What is popularly known as Anglicism *bullying*, its effects and its consequences on the person, in the short or long term, is a fact known throughout the world and which is not always given the same importance, despite the fact that there is more and more awareness. However, the Valencian Community is positioned as the fourth autonomous region with the highest number of cases of bullying, with 7% of students experiencing it.

It is necessary to continue to provide information about the many related problems that students face on a daily basis. Society needs to know witnesses, cases and causes. An adult who has suffered bullying in his childhood has sequelae that, in many cases, are not detected and need psychological treatment. Others do not even reach adulthood, because they take their own lives: The number of suicides in children under fifteen tripled in 2021.

In order to achieve the purpose of this work, first of all, a search has been carried out for journalistic articles, documentaries and televised reports and other information sources from social networks. Secondly, a series of contacts have been made with different related actors, such as victims, teachers, anti-bullying associations, relatives of victims and others. Among the contacts made is Miquel Alvarez, a high school teacher assaulted by his students in 2022, interviewed on October 15, 2023. Other contacts, still to be closed, include students who are being victims of bullying, Gloria Mota, member of the board of directors of the association "Stop Haters", the first in Spain dedicated to helping and advising victims of cybercrime, and Francisco Sorolla, president of the Valencian Association against Bullying -AVALCAE-.

In addition, the video is enriched by combining different narrative resources, such as archive videos, news, photographs, silences and sound effects. The documentary also has a soundtrack made expressly by the musician Jorge Herrera. Thus, it is about reaching the awareness and feelings of the viewer, in order to transmit the message "stop bullying".

In short, it is necessary to raise awareness and understand that this phenomenon continues inside and outside the classroom, which is why the need to continue working to eradicate it is evident.

Keywords

Student. Bullying. Cyberbullying. Minor. Hate crime. Psychology.

SUMARI

CLIC PER ACCEDIR-HI

1. Proposta del Treball de Final de Grau	7
1.1 Introducció	7
1.2 Definició d'objectius del treball	8
1.2.1 Objectiu principal	8
1.2.2 Objectius específics	8
1.3 Públic objectiu	9
1.4 Interés	9
1.5 Relació de l'autor i univers del projecte	10
1.6 Precedents, coneixements i referents	11
1.7 Metodologia de recollida de dades	12
1.7.1 Recollida de dades. Tractament i anàlisi	12
1.7.1.1 Dades estadístiques	13
1.7.1.2 Documentació	13
2. Desenvolupament	14
2.1 Procés creatiu	14
2.2 Fases de la creació del projecte	14
2.2.1 Preproducció	14
2.2.1.1 Idea - Definició del projecte	14
2.2.1.2 Material tècnic	15
2.2.1.3 Cronograma	15
2.2.1.4 Guió literari	16
2.2.1.5 Guió tècnic - Estil visual	17
2.2.2 Producció	17
2.2.2.1 Visió direcció i guionistes projecte	17
2.2.2.2 Fitxa tècnica	20

2.2.2.3	Sinopsi argumental	21
2.2.2.4	Col·laboradors i entrevistats	21
2.2.2.5	La música en el documental	23
2.2.2.6	Escaleta	23
2.2.2.7	Desglossaments	23
2.2.2.8	Localitzacions i fitxes	23
2.2.2.9	Pla de rodatge	24
2.2.3	Postproducció	25
2.2.3.1	Selecció materials	25
2.2.3.2	Muntatge	25
2.3	Pressupost	26
2.4	Resultat	27
3.	Proposta de difusió/pla de promoció	27
4.	Dossier de venda del documental	29
5.	Valoració i conclusions finals	30
6.	Bibliografia	32
7.	Agraïments	35
8.	Índex de taules, imatges i figures	36
9.	Annexos	38
9.1	Annexos 1a i b Levante-EMV	38
9.2	Annex 2 Guió literari	39
9.3	Annex 3 Guió tècnic	44
9.4	Annex 4 Escaleta	47
9.5	Annex 5 Desglossaments	49
9.6	Annex 6 Localitzacions	51
9.7	Annex 7 Sol·licitud permís	52
9.8	Annex 8 Resposta sol·licitud	52
9.9	Annex 9 Pla de rodatge	52
9.10	Annex 10 Pressupostos	53
9.11	Annex 11 Dossier de venda	55

I. PROPOSTA DEL TREBALL DE FINAL DE GRAU

1.1 Introducció

Aquest treball pretén reivindicar el dret de les persones a ser i sentir, sense que cap altra persona pugui exercir qualsevol acte de violència sobre elles.

És rellevant per a la societat conèixer quines són les causes i conseqüències de l'assetjament escolar, així com la manera en què els centres gestionen els conflictes. És per aquest motiu pel qual, i mitjançant la creació d'un documental audiovisual titulat "Tots per a un... i un per a tots. Aturem el *bullying*", pretenc respondre a algunes preguntes com: Quines són les formes d'assetjament escolar? Quines conseqüències es donen? Com es poden previndre i solucionar?

El també conegut per l'anglicisme *bullying*, continua present a les aules, malgrat el control del professorat -que no sempre ho detecta fàcilment- i les formacions en matèria preventiva, amb 30.712 actuacions formatives dutes a terme per la Policia Nacional durant el passat curs 2022-23 (Valencia Plaza, 2023).

Només en la Comunitat Valenciana l'assetjament escolar va créixer un 79,01% durant el curs 2021-2022 (Jordà, 2023) i es posiciona com la "quarta autonomia amb major nombre de casos" (Bartual, 2023), amb un 7% d'alumnes que l'experimenten. Per aquest motiu, Educació i sindicats han signat un nou protocol que "agilitza l'actuació davant una denúncia" (Sánchez, 2023).

Tot i això, cal continuar donant-ne visibilitat per forçar a la societat cap a un canvi de comportament, que elimine l'assetjament escolar i les seues conseqüències: en el millor dels casos, problemes psicològics; en el pitjor, suïcidi.

1.2 Definició d'objectius del treball

Aquest treball planteja un objectiu principal que es desglossa en 4 específics.

1.2.1 Objectiu principal

Fer el documental titulat "Tots per a un i un per a tots. Aturem el *bullying*" que estarà dedicat al fenomen de l'assetjament escolar davant el constant creixement del nombre de casos que afecten Espanya. Per això, cal més informació i conscienciació. Aquest documental cerca, d'una banda, informar sobre aquesta problemàtica i, d'altra, conscienciar l'espectador. S'ha d'aconseguir deixar una empremta en el públic que el faça reflexionar.

1.2.2 Objectius específics

1. Aconseguir, durant l'any 2024, la màxima difusió de la producció mitjançant entrevistes de l'autor en programes de pòdcast, projeccions públiques i presentacions en concursos.

2. Comptar amb un mínim de 2 testimonis adults, fins el mes de desembre, que parlen de la seua experiència des de diferents àmbits (víctima, observador, professor, familiar, etc.) per tal de donar una visió ampla del *bullying*.

3. Comptar amb el testimoni en primera persona del professor Miquel Álvarez, qui va patir l'agressió d'una dotzena d'estudiants en el centre de Secundària de Bétera (València) on impartia classes el 2022. Álvarez, qui en diferents entrevistes parla de què «el discurs d'odi està calant en els joves», ha esdevingut en popular (malauradament per l'agressió) però que ha reforçat en la societat el discurs contra l'odi. Poder comptar amb ell en el documental seria interessant per dues vessants: d'una banda, la seua visió personal i professional com a professor sobre *bullying* i, d'altra, el seu tiró mediàtic ajudarà a guanyar difusió del meu documental. L'entrevista deuria de ser enregistrada dins del temps estipulat per a la realització del TFG (el mes de desembre com a data límit).

4. Enregistrar, escollir i aplicar en el muntatge final aquells plànols en vídeo i/o so, per tractar de contar les històries dotant al documental de textures visuals i sonores, la combinació de les quals done per resultat una obra audiovisual que transmeta al públic les emocions necessàries per aplegar a la seua consciència. Així, l'espectador parlarà del documental (el clàssic "boca a boca") i el meu treball aconseguiria, doncs, un nou "canal de popularització". Tot això dins del període de temps estipulat per a la creació del treball final, amb el mes de desembre com a data límit.

1.3 Públic objectiu

El *target* de públic a qui va destinat aquest documental, és molt variat. Comprén no sols els i les estudiants en edat escolar, ja que pretenc arribar a un públic objectiu que comprendria a persones entre els 8 i els 99 anys.

1.4 Interés

L'assetjament escolar consisteix en una sèrie d'amenaques hostils, físiques i verbals que es repeteixen en el temps i provoquen angoixa en la víctima qui, l'edat adulta, desenrotlla un desequilibri consistent en: manca d'autoestima (la persona mai confia en les seues capacitats i no té una imatge positiva de si mateixa), manca d'assertivitat (patrons de submissió i por permanent davant la resta) i restes d'estrès posttraumàtic, com híper vigilància continuada per por a una agressió (Orientats-GVA, p.2).

La societat de hui en dia no és la mateixa que la d'abans. El pensament que imperava dècades enrere, respecte a l'assetjament escolar, era de restar-li importància: «Si et peguen, pega». L'entorn de la víctima no era conscient de la profunda ferida que se li estava desenvolupant i molt menys en les conseqüències que, d'adult, li derivaria el *bullying*.

Una època que em va tocar viure com a víctima i, per això, continue acudint a la consulta del psicòleg per superar-ho. Però malauradament hi ha gent que no ho aconsegueix. L'assetjament escolar es presenta com un important risc de suïcidi. Segons l'últim Estudi sobre Conducta Suïcida i Salut Mental en la Infància i l'Adolescència a Espanya (2021-2022), de la Fundació ANAR, el 70% dels estudiants amb idea suïcida declarà haver patit maltractament al col·legi. La conducta suïcida es va disparar en 2022, amb la xifra de temptatives més alta de l'última dècada, amb 906 casos (ANAR, 2022).

Aquell "infern" que molts hem viscut continua present a escoles i instituts, i ha evolucionat amb les noves tecnologies (ara el *bullying* traspasa la frontera del col·legi i es duu a terme, també, per les xarxes socials: **cyberbullying**).

Per què? Hi ha conscienciació, telèfons de denúncia, protocols d'actuació... Llavors, què està fallant? **Per què hi ha xiquets, adolescents i joves que se n'estan suïcidant?** Què podem fer per acabar amb aquesta xacra?

Les respostes a aquestes preguntes, la meua experiència i la intenció de conscienciar-ne més, són alguns dels motius d'aquest TFG. Interessa fer avançar la societat, però per a aconseguir-ho, aquesta ha de *canviar el xip*. Els mitjans de comunicació han de posar el seu gra de sorra per donar veu a víctimes i familiars, per tal de generar una **reflexió social** i forçar un **canvi de conducta** que, amb els anys, derive en la desaparició d'aquests actes.

1.5 Relació de l'autor i univers del projecte

Tal com he explicat anteriorment, he patit "en carns pròpies", i en qualitat de víctima, la xacra de l'assetjament escolar. Pràcticament, des del primer dia en què vaig xafar el terra del *Col·legi Nacional* (després, *Col·legi Públic* i ara, *Centre d'Educació Infantil i de Primària*) "Magraner", de Tavernes de la Valldigna (València), un dia de setembre de 1985.

Imatge 1. CEIP Magraner | Font: Ajuntament T. Valldigna

El meu amanerament fou el senyal d'alarma per tal que l'alumnat del centre s'encebara amb mi i començaren les burles, els maltractaments físics, les amenaces i els insults. No comprenia el perquè de tot això. No sabia què volia dir allò que em repetien amb insistència: "marieta" i per què era tan dolent que jo fora "això". Em vaig acostumar. Era un bon estudiant, amb unes notes impecables fins que la preadolescència arribà a mi. De sobte, vaig comprendre el significat de "marieta". Em vaig culpabilitzar més i va començar el meu declivi personal. Qualificacions mediocres, solitud i tristesa. Un juny de 1995 finalitzà la meua etapa escolar i, per primera vegada, em vaig sentir alleujat. Fins que aplegà l'institut, que fou més cruel encara. Aquell fou el primer any què vaig suspendre el 100% d'assignatures. Vaig anar a treballar, i el tracte d'alguns companys de feina fou el de "costum". Amb el pas del temps vaig aprendre a acceptar-me, però no fou fins als trenta-nou anys quan, investigant sobre el tema per a un reportatge que vaig escriure en el diari "Levante-EMV", em vaig adonar que tot el que em passava era producte del *bullying* sofert. Aquell fou el punt d'inflexió. El punt de partida a la meua lluita per reconstruir-me amb ajuda psicològica, que encara continua.

Quant a l'univers del projecte, cal mencionar que el formen el testimoni de persones que hi estan relacionades, en qualitat de víctima, professor o familiar. També hi formen part totes aquelles dades oficials que doten el projecte de sentit: nombre de denúncies, nombre d'assetjaments, estadístiques per edat, nombre de suïcidis, etc. A més, es tenen en compte documents oficials com manuals d'actuació o legislació.

Completen i donen forma a l'univers del TFG els **coneixements** adquirits durant els anys cursats en el Grau, especialment en assignatures com "**Redacció periodística**" (recomanable a l'hora de redactar qualsevol text i elaborar escaletes), "**Distribució audiovisual**" (essencial per a fer un bon pla de difusió); "**Tecnologia dels mitjans audiovisuals**" (útil per conèixer el funcionament i tipologia de càmeres, micròfons i il·luminació, així com l'elaboració de plànols i croquis escenogràfics); "**Guió audiovisual**" (necessària per a escriure un guió de manera professional), "**Projectes audiovisuals**" (imprescindible per a elaborar pressupostos) i "**Disseny TFG**" (per saber donar forma al TFG final).

1.6 Precedents, coneixements i referents

A banda de l'experiència personal en el tema, l'elaboració del documental audiovisual esdevé la culminació de diversos treballs que he anat duent a terme durant els meus anys d'estudi en el Grau, i que suposen els **precedents** al present treball: Diversos exercicis de diferents assignatures i l'escriptura d'un reportatge que fou publicat, amb data de 28 de novembre de 2021, en el diari "Levante-EMV", durant les pràctiques no curriculars.

Les diferents investigacions que vaig haver de fer per tal de documentar-me a l'hora d'elaborar els diferents treballs, m'han servit d'una manera inesperada: d'una banda, per adquirir **coneixements** més sòlids de la realitat actual que m'envolta en matèria d'assetjament escolar. D'altra, ha esdevingut en una espècie d'auto teràpia, un pas endavant en la meua salut mental per sanar unes ferides que creia inexistents, però que vaig entendre que romanen en mi a causa del *bullying* sofert. Aquestes investigacions prèvies i coneixements previs al present TFG els vaig adquirir gràcies a:

- Assignatura "Redacció Periodística". Em va servir per tal de millorar les meues competències en matèria de recerca de recursos, redacció de guions per locutar, elaboració d'escaletes i control dels temps.
- Pràctiques no curriculars. Diari Levante-EMV. Aquesta ha sigut la meua primera aproximació a un mitjà de comunicació escrit, que em va permetre documentar-me sobre el tema i establir contactes relacionats que m'han servit per a aquest documental, com el de Francisco Sorolla, secretari d'AVALCAE, amb qui he guanyat confiança per tornar a entrevistar-lo. El resultat fou un reportatge sobre bullying, titulat "El acoso inquieta a más de la mitad de los jóvenes" ([Annex 1a](#)) i ([Annex 1b](#)).

Quant als **referents**, cal mencionar que aquests m'han servit per tal de fer-me una idea de quin tipus d'estructura pot adequar-se més al meu producte final i, per tant, millorar-lo a partir d'entrevistes, reportatges, notícies i documentals de la mateixa temàtica que he visionat.

Així, m'ha resultat especialment interessant una entrevista en vídeo d'A3media (Roperó, 2019). La seua estètica i l'enregistrament a dues càmeres, fa que el vídeo sembla més una conversa que no una entrevista asèptica. Aplicaré aquest format d'entrevista-conversa, enregistrada amb més d'una càmera, per a la intervenció de Miquel Álvarez, puix em servirà per dotar de proximitat el meu vídeo.

Imatge 2. Captura entrevista | Font: YouTube laSexta

A més, hi ha un reportatge de la televisió basca sobre un cas concret (López, 2015) que em sobta positivament perquè està enregistrat en un lloc quotidià com és la terrassa d'un bar, on hi són el presentador i l'entrevistada. Mescla música, imatges i conversa d'una manera molt adequada i m'ha agradat

Imatge 3. Captura entrevista | Font: YouTube eitb

com utilitza el recurs de càmera lenta en alguns moments, que augmentar l'impacte visual i emocional. Aquest és un tractament, per a mi, molt encertat, que tractaré d'emular en moments del documental que ho requerisquen, per tal de potenciar-los emocionalment.

Durant la meua recerca d'informació, vaig topiar amb diverses notícies sobre el cas de Miquel Álvarez. Si bé totes eren semblants en el terreny audiovisual, he escollit una notícia en vídeo, procedent de la televisió valenciana, com a referent de què **NO vull incloure** en el meu documental. En el vídeo es veu a Álvarez, en el carrer, donant el seu testimoni a un periodista (fora del tir de càmera) i parlant al micròfon de mà. Aquesta tècnica és molt emprada en els programes informatius de totes les cadenes de televisió. Una tècnica molt neutra, que no mostra ni expressa cap emoció o sentiment. En serveix per evitar aquest tipus de contingut en el meu documental.

També m'he fixat en altres documentals audiovisuals. Hi ha un que m'ha impactat per la excel·lent mescla de música, informació, testimonis i riquesa en llenguatge audiovisual. Es tracta del documental "Bullying: No es cosa de niños" (Martín, 2023) emès per La 2 de Televisió Espanyola recentment. S'utilitzen

Imatge 4. Captura entrevista | Font: rtve.es

plànols desenfocats de patis del col·legis acompanyats de so ambient. Aquest tipus de plànol em sembla molt encertat i seguiré aquesta línia. També s'usa el recurs del testimoni a qui no se li veu la cara per estar a contrallum, per preservar l'anonimat. Podria ser interessant i tractaré d'incloure-lo en el meu treball.

1.7 Metodologia de recollida de dades

1.7.1 Recollida de dades. Tractament i anàlisi

Determina les dades necessàries per a dur a terme de manera fonamentada el projecte final. Les dades a extraure són:

1.7.1.1 Dades estadístiques

Aquestes són fruit de la recerca duta a terme en xarxa. Algunes de les informacions procedeixen de fonts oficials de les quals s'han elaborat taules i rànquings com, per exemple:

Figura 1. Els primers 30 països del món en casos de bullying | Font: ONG "Bullying sin fronteras"

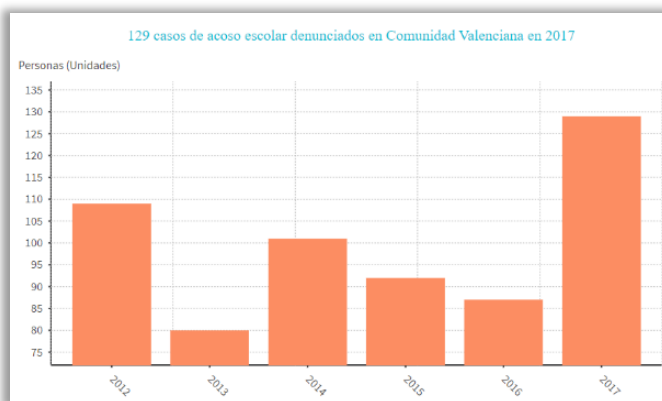

Figura 2. Evolució denúncies de bullying Comunitat Valenciana | Font: Europa Press Data

1.7.1.2 Documentació

La recerca en xarxa d'altre tipus de dades de caràcter teòric complementen la investigació prèvia. En aquest cas, he recollit articles de psicologia ¹, científics², legislació ³, ⁴, pàgines web oficials ⁵ i altres fonts documentals ⁶, ⁷. També destaca el llibre "Y luego ganas tú" (Compton, 2017) que dona claus per a la prevenció.

Tota la documentació utilitzada es troba correctament enumerada, per ordre alfabètic, en l'apartat "Bibliografia" del present document.

1. *Efectos de acoso escolar (bullying) en la vida adulta* (2018) Blog ITAE Psicología. Barcelona, Espanya Disponible en: <https://itaepsicologia.com/efectos-del-acoso-escolar-bullying-en-la-vida-adulta/> (Data de consulta: 15/05/2023)
2. Milo, A. (3 de febrer de 2023). *Bullying: qué es y cuál es la ciencia detrás de este fenómeno*. National Geographic. Madrid, Espanya. Disponible en: <https://www.ngenespanol.com/ciencia/bullying-que-es-y-cual-es-la-ciencia-detras-de-este-fenomeno/> (Data de consulta: 13/09/2023)
3. Llei Orgànica 2/2006. D'Educació. 3 de maig de 2006. BOE 106. Articles: 1. Principis; 2. Finalitat; 13 e) h) Objectius; 17 a) c) d) Objectius de l'educació primària; 23 a) c) d) Objectius (ESO); 33 a) b) c) Objectius (Batxillerat): <https://www.boe.es/buscar/pdf/2006/BOE-A-2006-7899-consolidado.pdf> (Data de consulta: 21/07/2023)
4. Llei Orgànica 8/2021. De protecció integral a la infància i l'adolescència front a la violència. 4 de juny de 2021. BOE 134. Article 1. Objecte: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2021-9347>
5. Generalitat Valenciana. (s/d). *PREVI. Pla de prevenció de la violència i de promoció de la convivència*. <https://ceice.gva.es/es/web/inclusioeducativa/previ-pla-de-prevencio-de-la-violencia-i-de-promocio-de-la-convivencia> (Data de consulta: 06/06/2023)
6. Torrego, J. Et al. (Maig 2023) *Estudi Estatal sobre Convivència Escolar en Centres de Primària del Ministeri d'Educació* (pp. 197-210).[arxiu pdf]. Disponible en: <https://www.educacionyfp.gob.es/dam/jcr:f3070940-540d-4ea9-b85a-8f9fcc301c1b/estudio-estatal-sobre-la-convivencia-escolar-en-centros-de-educacion-primaria-vf.pdf> (Data de consulta: 16/09/2023)
7. Gómez, A. (2013). *Bullying: El poder de la violencia. Una perspectiva cualitativa sobre acosadores y víctimas en escuelas primarias de Colima*. Revista mexicana de investigación educativa. Vol. 18, Nº 58, pp. 839-870. [arxiu PDF]. Disponible en: <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/5345039.pdf> (Data de consulta: 22/09/2023)

2. DESENVOLUPAMENT

2.1 Procés creatiu

Després de la concepció de la idea inicial, definició del format, línies a seguir, esbós del projecte i investigacions prèvies a la posada en marxa de la creació del projecte final, cal especificar aquelles accions i tasques a efectuar durant el procés productiu del documental, com són, a grans trets:

- Planificació de primers passos, mitjançant el contacte amb potencials protagonistes per diferents canals, recerca de dades, reculls de premsa i referents.
- Concertació d'entrevistes presencials i/o virtuals.
- Verificació de ferramentes disponibles per a l'enregistrament d'imatges i so.
- Redacció de guió literari, guió tècnic, escaleta i desglossaments.
- Enregistrament d'entrevistes i imatges de recurs.
- Locució i muntatge.

2.2 Fases de la creació del projecte

Aquestes activitats esmentades deuen ser correctament ordenades per tal d'efectuar una tasca efectiva i acomplir amb els terminis d'entrega establerts per la universitat.

2.2.1 Preproducció

2.2.1.1 Idea - Definició del projecte

L'assetjament escolar és l'eix central del projecte, en forma de documental audiovisual d'autor, d'uns trenta minuts de duració. La decisió d'elaborar-lo així és fruit de les indicacions rebudes pel professor Cinto Niqui Espinosa durant el curs de l'assignatura "Disseny TFG" el semestre passat. Pensava en elaborar un reportatge, però el professor m'indicà que un documental té un component més social i creatiu que no un reportatge (format més indicat per a la investigació i el periodisme, a més de mancar de sentiment). La meua experiència personal en la temàtica fa que siga ideal entrar en el text

IMATGE 5. Cartell | Font: Captura pantalla

fílmic i mostrar la meua preocupació sobre el *bullying*. A més, hi ha un component present en algunes parts del vídeo, un cartell publicitari (elaborat per l'editorial valenciana "Bromera") que es troba penjat en un tauler de suro del col·legi protagonista (CRA "La Ribera Alta") i que està present en la portada d'aquest document. En el documental reforça la relació de "Som una pinya" amb

"assetjament escolar" per transmetre el missatge de que la societat deu unir-se per lluitar contra el bullying i guanyar-li la batalla.

2.2.1.2 Material tècnic

A continuació passe a enumerar ell material (de la meua propietat) per tal de dur a terme l'enregistrament d'imatges i sons:

- Càmera digital Full HD Panasonic Lumix DMC-FZ200
- Càmera digital Canon Ixus 185
- Smartphone ZTE Axon M
- 2 trípodos semi professionals amb altura de fins 140 centímetres
- *Stick selfie* amb funció trípod de fins 100 centímetres d'altura
- 2 micròfons *Lavalier* (de solapa), omnidireccionals, amb cable
- Cables d'extensió per a microfonia
- Adaptador / duplicador entrada microfonia

D'altra banda, el maquinari emprat per al muntatge del vídeo no és altre que el meu ordinador de sobretaula, dotat amb una potent targeta gràfica - Intel HD Graphics 630- que permet la càrrega de vídeos en alta definició i el seu muntatge amb fluïdesa.

El programari emprat per al muntatge audiovisual és *VSDC Free Video Editor*. Molt similar en el maneig a l'*Adobe Premiere*, aquest programa és capaç de processar imatges d'alta resolució i, alhora, permet l'aplicació d'efectes de postproducció, inserció de *chyrons* i altres. També permet treballar els arxius d'àudio i editar-los per separat, en diferents capes. Es tracta, doncs, d'un programa d'edició lineal de vídeo molt complet, el qual utilitza des de fa més d'un lustre, i amb el qual també compte en aquesta ocasió.

2.2.1.3 Cronograma

Contempla les tasques a efectuar a un mes vista. El motiu d'aquesta temporalitat no és altre que la disponibilitat de certes localitzacions i persones, que dificulten previsions amb dates tancades.

FASES	MESOS	RECOL·LEC. DADES	ENTREVISTES	ENREGISTRAMENT RECURSOS	ESCRITURA GUIONS	MUNTATGE FINAL
PREPROD	MAIG - SETEMBRE	FET	FET	FET	FET	
PROD	OCTUBRE	FET	FET	FET	FET	
POSTPR	NOVEMBRE		FET	FET	FET	
	DESEMBRE				FET	FET

TAULA 1

Les distintes feines es defineixen de la següent forma:

- **Recol·lecció de dades**

Aquesta fase contempla la recerca d'articles periodístics, estadístiques, documentals audiovisuals i testimonis presencials per sustentar el producte final. L'activitat de recerca començà el semestre anterior, mentre cursava l'assignatura

"Disseny de TFG" i ha continuat durant setembre. Aquestos mesos els vaig destinar a la fase de preproducció del TFG.

- **Entrevistes**

S'inclouen, d'una banda, la ronda de contactes amb potencials candidats a ser entrevistats en vídeo. D'altra, i ja en les fases de producció i postproducció, l'enregistrament de les entrevistes concertades. En el cas de la fase de postproducció, m'he permès la llicència d'incloure'n en la primera meitat de fase, per si alguna persona sols disposés de disponibilitat en el mes de novembre.

- **Enregistrament de recursos**

- **Vídeo**

Ja he dut i duré a terme l'enregistrament en vídeo de plànols que serviran de recurs en el muntatge final del meu documental.

- **So i música**

Hi ha una banda sonora feta pel músic i compositor valencià Jorge Herrera, en exclusiva per al documental. A aquesta li acompanyarà el so ambient dels plànols enregistrats.

- **Esriptura de guions**

- **Guió literari**

El vaig començar a esbossar durant el semestre passat. Al tractar-se d'un **guió obert**, la seua elaboració roman oberta fins el muntatge final.

- **Guió tècnic**

Aquest guió segueix les mateixes directrius que l'anterior. Durant el muntatge pot veure's afectat per diverses causes que el modificaran.

- **Muntatge final**

Aquesta fase contempla el muntatge del teaser del meu documental i/o del documental al complet si és possible. Per a la qual cosa disposaré del material audiovisual i sonor, guió literari i tècnic descrit amb anterioritat.

2.2.1.4 Guió literari

Està pendent d'escriptura definitiva. La dificultat per trobar i tancar dates d'entrevistes fa que el guió quede obert fins el moment de la locució final. El text complet es troba en l' [Annex 2](#).

La seua funció és la de situar l'espectador en el lloc i en el fet. A més, serveix per presentar els protagonistes del vídeo i facilita informació que completa el sentit del documental. En conjunt, l'estratègia per aconseguir contar la història passa per combinar veu en off, fragments de testimonis i un xicotet discurs a càmera en què el director es dirigeix directament a l'espectador, per reforçar el missatge final "per favor, no practiques *bullying*", que és un dels que es transmeten en l'obra. Ahí és on vull aplegar: què és el *bullying* -> com afecta

a la víctima dècades després -> com es combat des dels centres escolars -> com s'ajuda a combatre'l des d'altres institucions -> per què es practica -> per què no s'ha de practicar -> no el practiques.

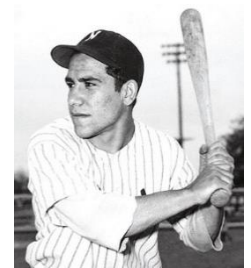
2.2.1.5 Guió tècnic - Estil visual

Aquest tipus de guió suposa el document de producció amb la informació necessària per tal d'executar cada plànol que l'obra audiovisual requereix: enquadrament, so, decoració, etc. Adjunte, en l'[Annex 3](#), el guió tècnic elaborat per mi (Taula 2). Cal dir que hi ha algun matís que difereix lleugerament en el muntatge final respecte de les indicacions exposades en el document, per considerar-ho en el moment d'estar efectuant el muntatge de les peces audiovisuals.

2.2.2 Producció

2.2.2.1 Visió de direcció i guionistes del projecte

El jugador de beisbol, mort el 2015 als 90 anys d'edat, Yogi Berra, deia: «Si no saps cap a on vas, podries acabar en qualsevol lloc» (Acosta, 2015). Per tant, cal deixar clara la meua declaració d'intencions respecte d'aquest documental. Cap a on vull anar amb ell? Molt fàcil: vull aconseguir la plena eradicació del *bullying* arreu del món, en totes les seues variants, i en qualsevol fase de la vida (infància, adolescència, joventut i edat adulta: sí, també existeix el *moving* en llocs d'ocupació).

Imatge 6. Yogi Berra | Font: Excelsior

L'elaboració del guió ha sigut cosa meua, de l'autor del present projecte, amb l'ajuda dels apunts fets durant la consecució de l'assignatura del Grau "Guió Audiovisual" en el semestre 2 del curs 2019/20.

Un treball sense morbositat

El documental en conjunt, per a mi, ha resultat satisfactori tant en l'àmbit professional com en el personal. D'una banda, m'he demostrat que soc capaç de dur endavant un projecte d'aquesta envergadura. D'altra, m'ha suposat un repte especialment difícil i que m'ha costat llàgrimes superar-lo. En el moment en què preparava la meua pròpia entrevista, em venien a la ment records que encara dolen.

Però el meu dolor i les meues llàgrimes no surten en pantalla: l'exposició pública d'una situació de dolor "rebaixa l'home a la condició d'objecte", a més que "la víctima es veu condemnada doblement: d'una banda, pateix el seu mal i, d'altra, es veu exposada a una opinió pública àvida de sang i escàndol" (Navas, 1993). D'ahí al fet que el meu documental es convertira en una espècie de programa de telerealtat carregat de morbositat, hi ha només un pas.

Per això, els testimonis que presente són testimonis relaxats i amb certa dosi de neutralitat, per tal que siguin els fets i no la sensibleria allò que aplegue a l'espectador. És a qui li ha d'arribar el missatge i, en interioritzar-lo, transformar-lo en sentiment. Així s'arriba a la consciència i, per tant, al primer pas per al canvi de comportament que es busca: aturar el *bullying*.

Una identitat visual que també comunica

L'estil configura una identitat visual que opera en la imatge amb la finalitat de crear un identificador que diferencie el nostre producte de la resta.

Generalment, les marques disposen d'un manual d'identitat visual corporativa que "recull els criteris gràfics bàsics de la marca i la seua aplicació correcta" (Losada, 2023).

Un producte audiovisual com aquest documental no n'és alié. Qualsevol contingut de ràdio o televisió disposa d'una imatge de marca pròpia, que la identifica, la diferencia de la resta de continguts de la competència i, a més, transmet els valors i intencions del contingut de cara a l'espectador o oient.

Imatge 7. Logotip "Telediario" | Font: RTVE.es

Imatge 8. Logotip Pòdcast "La Pija y la Quinqui" | Font: YouTube

En les grans corporacions, aquestes imatges corporatives, logotips i manuals d'identitat es creen i desenvolupen en un estudi de disseny gràfic, qui "s'encarrega de crear tota la identitat visual d'una marca" (Brandesign, 2020).

En el meu cas, donat que es tracta d'un projecte de documental, no necessàriament requereix dels servicis d'estudi de disseny. La imatge i identitat visuals, això sí, els he escollit minuciosament, basant-me en els següents criteris:

PALETA DE COLORS:

Imatge 9. Games verd escollides | Font: Pantone.com

Aquestos dos colors representen, en el disseny visual que acompanya l'obra, a les pissarres que encara hui s'empren com a recurs del professorat per il·lustrar continguts docents. Llavors, recorden i identifiquen a una escola i, per extensió, a la temàtica del documental.

A més a més, en psicologia, el verd representa "l'esperança i l'equilibri emocional" (Catucci, 2023). Sense cap dubte és un altre dels missatges que es transmeten: l'esperança pel futur, de que es pot sortir de la situació, que deriva en un equilibri emocional de la víctima de *bullying*.

A les dues games de verd li acompanya el blanc:

imatge 10. Blanc escollit | Font: Pantone.com

En psicologia cromàtica, aquest està considerat com el "color de la puresa" i inspira "puresa, netedat, innocència i reflexió", a més de que la seua simbologia transmet "apertura, creixement i pau" (Benítez, 2022).

Així mateix, la gamma cromàtica que identifica visualment tot l'univers del documental (imatge de marca, documentació, vídeos extra, vídeo documental i possibles continguts futurs) està acompanyada per la següent tipografia:

CHALKDUST

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

Aquesta font tipogràfica té com a nom "pols de guix" i, com es pot veure, el seu disseny evoca l'escriptura d'un guix en una pissarra escolar. Llavors, s'empra en color blanc quan el fons és el "Pantone Formal Garden":

La tipografia també s'empra en els títols de crèdit i *chyrons* dels vídeos del documental, que si bé té de fons el color blanc, s'empra en negre combinada amb **ARIAL**, per dotar de més llegibilitat el nom de la persona protagonista, titular o qualsevol data d'interès.

Imatge 12. Chyron amb el nom de l'entrevistat | Font: Captura de pantalla de vídeo propi

Tot un conjunt d'elements que, mesclats amb les imatges, els sons i la música, donen com a resultat un treball fet amb il·lusió, entusiasme i amb la satisfacció d'haver acomplert amb la tasca que culmina el meu Grau en Comunicació Audiovisual en la Universitat Oberta de Catalunya.

2.2.2.2 Fitxa tècnica

Aquest document transmet, mitjançant el detall de les característiques bàsiques del documental audiovisual, les dades més rellevants.

- **TIPUS:** DOCUMENTAL EXPOSITIU (finalitat didàctica) i PARTICIPATIU (el director interactua).
- **TÍTOL:** 'TOTS PER A UN... I UN PER A TOTS. ATUREM EL BULLYING'
- **DIRECCIÓ:** ÒSCAR MARTÍNEZ HERRERA
- **GUIÓ:** ÒSCAR MARTÍNEZ HERRERA
- **PRODUCCIÓ:** ÒSCAR MARTÍNEZ HERRERA
- **DURADA:** 30 MINUTS
- **EPISODIS:** 1
- **FORMAT D'ENREGISTRAMENT:** MPEG-4 / MP4
- **ANY:** 2024
- **CÀMERES:** ÒSCAR MARTÍNEZ HERRERA, DARIO PLA, XIMO CASTELLET, JAVIER PORCAR
- **EDICIÓ:** ÒSCAR MARTÍNEZ HERRERA
- **SO:** ÒSCAR MARTÍNEZ HERRERA, JORGE HERRERA
- **NARRADOR:** ÒSCAR MARTÍNEZ HERRERA
- **SINOPSI:**

'Tots per a un i un per a tots. Aturem el bullying' és un documental d'autor que tracta sobre les diferents formes d'assetjament escolar que enfronten les víctimes i les seqüeles mentals que en deriven. Amb testimonis en primera persona es barreja informació i dades que recolzen allò que l'espectador veu en el vídeo, que li permet reflexionar sobre l'augment de la violència en les aules i les seues conseqüències. Es tracta, aquest, d'un documental que fa un viatge emotiu i educatiu que analitza la problemàtica que duu un marcat ascens en els últims anys en la societat.

- **TAG-LINE:** Menor. Víctima. Agressor. Assetjament escolar. Bullying. Cyberbullying. Mobbing. Delicte d'odi. Psicologia.

2.2.2.3 Sinopsi argumental

Les persones estem fetes de records... Gran part de les que són adultes recorda una infància feliç i, sovint, la troben a faltar: la manca de preocupacions, aquell joguet, un perfum, els nadals... un records que van associats a sensacions agradables.

Una altra part, també gran, inclou entre eixos records l'amargor viscuda durant anys i anys a causa de l'assetjament escolar. Les persones que l'han experimentat, desenvolupen un creixement distint, que deriva en unes seqüeles psicològiques que es prolonguen fins l'edat adulta. Altres, no apleguen a contar-ho, puix el nombre de suïcidis per *bullying* en el món cada vegada és més gran.

Òscar Martínez, en qualitat de víctima; Miguel Álvarez, com a professor i víctima d'un cas mediàtic, i representats d'associacions com AVALCAE i STOP HATERS; intervenen en aquest documental per tal d'oferir diferents punts de visió al voltant de l'assetjament escolar.

Tot, amb un únic objectiu: transmetre el missatge de què el *bullying* destrueix vides i, per tant, hem de guanyar-li la batalla. Aturem-lo.

2.2.2.4 Col·laboradors i entrevistats

No sempre és fàcil trobar a persones relacionades amb el tema, i més encara que estiguen disposades a posar-se front a una càmera de vídeo. En altres casos, ha hagut negociació per tal de que la persona en qüestió aparega en el documental davant una negativa a sortir en imatges. Així, alguna conversa s'ha realitzat telefònicament, com la de Francisco Sorolla, secretari d'AVALCAE. Altres, com la intervenció de Gloria Mota, de l'equip de STOP HATERS, s'efectua per videoconferència a través de SKYPE, per comoditat i agilització donada la distància (la seu és a Madrid i joestic a València).

Com col·laboradors, nomene a:

- **Jorge Herrera.** Músic. S'ha encarregat d'elaborar una sèrie de peces musicals que constitueixen la banda sonora del documental.
- **L'Excm. Ajuntament de Sant Joanet.** El consistori del municipi ha cedit en diverses ocasions les instal·lacions del CRA "La Ribera Alta", ubicat al carrer Manuel, s/n de la localitat, per tal d'enregistrar en vídeo les imatges necessàries per al documental i, alhora, tindre un espai on desenvolupar algunes de les entrevistes.
- **Ximo Castellet Aguilar.** Amistat que em facilità el contacte amb un dels entrevistats, Miguel Álvarez. Castellet, així mateixa, ajudà amb el control

d'una de les càmeres durant l'entrevista amb el segon. Em proporcionà idees sobre certes qüestions a mencionar durant la gravació.

- **Javier Porcar.** Amistat que col·laborà en el control d'una de les tres càmeres durant l'entrevista a Álvarez. A més, aportà la seua visió personal per millorar el conjunt de l'entrevista i efectuà fotografies.
- **Dario Pla.** Amistat que ajudà en el muntatge/desmuntatge de dispositius necessaris per a l'enregistrament d'algunes entrevistes.

Les persones entrevistades que formen part del documental audiovisual són:

- **Òscar Martínez Herrera.** 42 anys. Periodista. Víctima de bullying als anys vuitanta i noranta. Arrossega seqüeles psicològiques. Testimoni interessant que ajudarà a entendre la seua infància i la seua e(in)volució fins l'edat adulta, com li afectà el *bullying* a tots els nivells. Vull extreure-li la seua experiència per tal que genere consciència en l'espectador dels estralls psicològics del bullying en l'edat adulta. <https://www.youtube.com/watch?v=8-AmN78DmEU>
- **Miquel Álvarez Dolz.** 40 anys. Professor d'ensenyança secundària. Fou víctima d'una agressió homòfoba per part dels seus alumnes el 2022. M'interessa perquè pot aportar una atractiva visió del que ocorre a les aules i de com els instituts treballen en les emocions de l'alumnat. <https://www.youtube.com/watch?v=GTqwJqu5ukU>
- **Gloria Mota Martínez.** 27 anys. Advocada membre de la Junta Directiva de *Stop Haters*. Explica les funcions de l'associació i de com treballa amb les víctimes que hi acudeixen. Considere que la seua intervenció en el documental és important per tal de difondre l'existència d'este tipus d'entitats i, per tant, facilitar als espectadors la informació adequada. <https://youtu.be/MaGE5NLJb-M>
- **Francisco Sorolla Fors.** Secretari de l'Associació Valenciana contra l'Assetjament Escolar. Nascuda com a plataforma el 2001 per a convertir-se en associació anys després, AVALCAE és coneguda a la Comunitat Valenciana. Pense que és necessària la seua visió sobre l'actitud política front a aquesta problemàtica i la seua proposta de millora en l'educació per tal d'eradicar l'assetjament escolar. https://www.ivoox.com/episodi-1-parlem-amb-avalcae-audios-mp3_rf_119923795_1.html

2.2.2.5 La música en el documental

He encomanat la composició de diverses peces al compositor i intèrpret musical valencià Jorge Herrera. Aquestes, fetes exclusivament per al present treball, estan interpretades amb guitarra espanyola i són:

- "Soledad" (Cançó d'entrada documental) (Composició 1) Durada: 46"
- "La vida sigue" (Cançó intermèdia documental) (Composició 2) Durada: 13"
- "Protégele" (Cançó d'entrada entrevistes) (Composició 3) Durada: 12"
- "No llores, mi niño" (Cançó eixida entrevistes) (Composició 4) Durada: 23"
- "No destroces su vida" (Cançó eixida documental) (Composició 5) Durada: 68"

<https://youtu.be/PkEKx43evhM>

Herrera ha creat aquestes cinc composicions en base a les següents pautes que li vaig marcar:

1. Han de transmetre l'emotivitat de la víctima de *bullying*.
2. Deuen evocar tristor, esperança, protecció, reflexió.
3. Acompanyament a la temàtica i al sentiment.
4. La música deu de ser tranquil·la, pausada. No vull música estrident ni trepidant. Parlem d'un tema seriós amb persones que ho estan passant malament.
5. Han de ser melodies profundes, que arriben a dins.
6. Han de ser interpretades amb el mateix instrument.

2.2.2.6 Escaleta

Per a l'elaboració de la present escaleta del documental, ha estat molt útil el coneixement adquirit en l'assignatura "Tècniques de Redacció Periodística" i "Organització i processos periodístics", amb les quals vaig aprendre a fer escaletes. Aquest document assenyala l'ordre cronològic de les imatges i sons que conformaran la totalitat de l'espai. El document es troba inclòs en l'[Annex 4](#) (Taula 3) de la present memòria.

2.2.2.6 Desglossaments

Es tracta d'una fulla de desglossament per cada escena o seqüència on es determinen aspectes tan importants com pàgines de guió, localització on transcorre i el temps estimat en pantalla. En aquest cas, cada desglossament l'he fet per cadascun dels quatre blocs que componen el documental i que esdevenen en les taules 4, 5, 6 i 7 incloses en l'[Annex 5](#).

2.2.2.7 Localitzacions i fitxes

És important saber triar bé l'espai on transcorrerà la major part del documental. Per a certes entrevistes, per exemple, l'elecció del lloc on

es duren a terme està condicionada a l'ajuda que aquest ens pugua proporcionar. Això és, que estiga relacionat amb el tema de l'entrevista. Però, a més, és un *plus* que l'escena també parles, transmeta i, alhora, ajude a l'entrevistat a estar relaxat i còmode per tal que la conversa entre entrevistador i entrevistat siga fluïda.

Llavors, la localització principal del documental és, com no podia ser d'altra manera, un col·legi d'educació primària. És el lloc on, malauradament, comença el calvari de moltes persones.

Aquest centre escolar és el Col·legi Rural Agrupat "La Ribera Alta" de Sant Joanet (València). (Taula 8 - [Annex 6](#))

Aquest lloc ha sigut escollit, a banda de per les raons anteriorment descrites que el fan idoni per al desenvolupament del documental, per les enormes facilitats que m'ha donat l'Exc. Ajuntament de Sant Joanet. Després d'haver demanat el corresponent permís per registre d'entrada ([Annex 7](#)), el consistori em contestà afirmativament per correu electrònic ([Annex 8](#)).

Altres localitzacions les trobem, per exemple, en la localitat de Rosell (Castelló) a la comarca del Baix Maestrat. Vaig aprofitar una visita personal al municipi per aprofitar l'ocasió i enregistrar, amb smartphone, imatges i sons de l'exterior del CRA "La Bardissa" per tindre més imatges de recurs. (Taula 9 - [Annex 6](#))

La resta de localitzacions que completen el documental són específiques, i triades en funció de les necessitats del moment, entre altres factors.

Així, alguns plànols es localitzen en el despatx del meu domicili, on transcorren dues entrevistes: la telefònica de Francisco Sorolla, i la videoconferència amb Gloria Mota. També s'hi ha efectuat l'enregistrament de plànols de recurs com la navegació per Internet (seqüències 31, 34, 35 i 39), telefonada (seqüència 32), o plànol a contrallum (seqüències 13 i 15).

Aquesta última direcció no es publica en el present document en virtut del principi de protecció de dades de caràcter personal recollit en la Llei Orgànica 3/2018 de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals.

2.2.2.8 Pla de rodatge

El compliment de l'ordre de rodatge està subjecte a nombrosos factors externs (Fernández Manzano, 2020). Aquest pla, en el meu cas, està condicionat a qüestions com disponibilitat de la localització, persona a entrevistar i entrevistador. Així, tal com especifique en el cronograma de l'apartat 2.2.1.4. la temporalitat està prevista a un mes vista per aquests elements. No obstant l'anterior, i d'acord amb els apunts de la guia de Victòria Ramos i Andreu Fullana, adjunte el pla de rodatge (Taula 10) dut a terme en el meu TFG, en l'[Annex 9](#).

2.2.3 Postproducció

2.2.3.1 Selecció de materials

A banda dels materials tècnics especificats en el punt 2.2.1.3 "Material tècnic", en aquest punt els materials a seleccionar són els audiovisuals. No tots els plànols enregistrats poden quedar-se en el muntatge final, així com les entrevistes enregistrades. Els factors que influeixen en aquest aspecte són diversos, com duració, qualitat d'imatge, etc. A més, s'inclouen imatges en vídeo procedents del banc [Pexels](#), que enriqueixen el resultat final.

En el meu cas, opte per una selecció *in situ* de les imatges que empraré per "asfaltar" les locucions (imatges relacionades amb el tema de la locució i que he enregistrat prèviament), tal com es fa a les emissores de televisió.

Aquest punt el vaig aprendre durant les meues pràctiques curriculars en *7 Tele València* on el muntador dels vídeos inclou o descarta plànols de recurs en el moment del muntatge, segons els factors anteriorment descrits.

Així mateix, la selecció de les declaracions / talls de veu / totals (fragments de la intervenció dels entrevistats que s'inclouran en el muntatge final) s'efectua amb anterioritat. Coneguda com la tècnica del "minutat", consisteix en l'anotació en paper, per part del periodista, dels "tempos" d'una intervenció davant de càmera que cal incloure en el vídeo final, mitjançant una previsualització dels "bruts" (vídeos sense muntar), i que ha de seguir l'operador de muntatge.

Exemple:

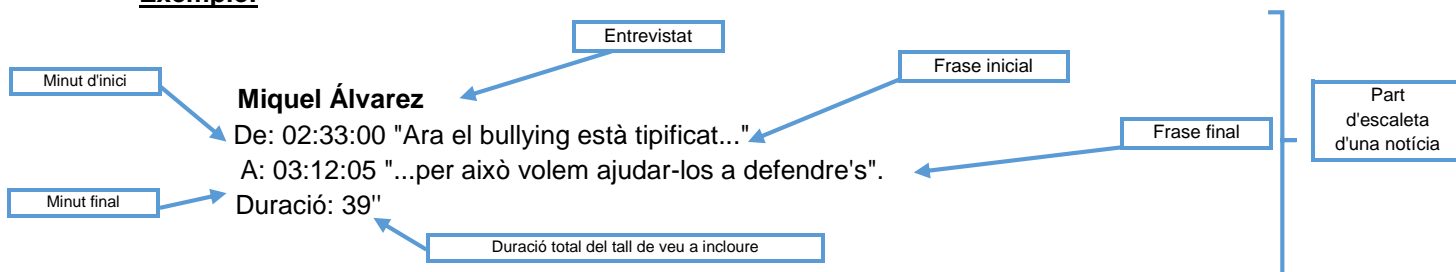

Figura 3. Minutat | Font pròpia.

En l'actualitat, el periodista pot muntar directament el vídeo còmodament des de l'ordinador del seu escriptori, sense necessitat de la tasca de "minutat". En el meu cas, i donat que sóc l'encarregat del muntatge dels vídeos del documental, no em cal fer la tasca, donat que conec les declaracions efectuades i només les he cercat en el vídeo, retallat i les he incloses en el muntatge.

2.2.3.2 Muntatge

El vídeo del documental final que s'entrega junt amb el present document, és el resultat del procés de muntatge de diverses setmanes. La tasca l'he efectuada minuciosament i sempre seguint les premisses marcades per mi anteriorment, tant en el guió literari, guió tècnic i en l'escaleta (aquest últim, el document més important a l'hora del muntatge).

El programa emprat per a l'edició dels vídeos, tal com especifique en el punt 2.2.1.3 "Material tècnic", és la versió gratuïta de l'editor no lineal de vídeo *VSDC Free Video Software*.

Es tracta d'una potent ferramenta que accepta multitud de formats d'àudio, vídeo, imatges i, a més, inclou ferramentes de postproducció molt variades com cortinetes de transició, inserció de text i subtítols, *chroma-key* i correcció de color, entre altres.

Imatge 12. Programa VSDC Video | Font: Òscar Martínez

Ahora, permet l'exportació de vídeos en format 4K i HD. Per la qual cosa, el fa un fort competidor front a un altre software d'edició de vídeo, molt popular en emissores de TV i productores, com és l'*Adobe Premier Pro*.

Aquest programa l'utilitze des de fa anys i sempre m'ha donat excel·lents resultats a l'hora de muntar vídeos i aplicar-los efectes, sobretot per entregar vídeos pitch en diverses assignatures del Grau. És una alternativa gratuïta i eficaç que, una vegada més, he emprat a l'hora d'elaborar el documental final.

<https://www.videosoftdev.com/es>

2.3 Pressupost

Per a quantificar els costos, he fet servir els preus de les tables que vaig fer durant la consecució de l'assignatura "Projectes audiovisuals" corresponents a la plantilla dels **pressupostos ICCA***. Per tant, la Taula 11 indica el cost total de la producció del meu documental, seguint el meu criteri i fent servir l'índex de preus d'ICCA. S'inclou en l'[Annex 10](#).

El montant total que resultaria de rodar el documental ascendeix a la xifra de
43.223,10 €.

Tot i això, el pressupost sols contempla les despeses derivades de la producció del documental i, per tant, no inclou altres dispendis derivats de la seua difusió, com podrien ser la presentació del documental en festivals o la projecció pública en espais municipals, com centres escolars, cases de la cultura, ajuntaments, etc.

* No obstant, les tarifes i preus poden variar segons l'empresa. Un exemple de preus el trobem en una empresa valenciana de lloguer de materials ⁸ que podria ser candidata a cobrir les necessitats en cas de rodar el documental en condicions "reals".

8. Visualrent. (2023) *Lloguer material audiovisual a València*. València, Espanya. Disponible en: <https://valencia.visualrent.es/alquiler-material-audiovisual-valencia/>

2.4 Resultat

El resultat... és un producte audiovisual, durant la producció del qual he pogut veure les enormes possibilitats per no quedar-me sols amb un vídeo.

Però anem per parts. Aquest documental vol diferenciar-se de la resta de produccions de similar temàtica: en ell, no es veurà a un psicòleg donant explicacions sobre què o què no afecta una víctima de *bullying*. És la víctima qui explica què l'ha afectat i com li ha condicionat la vida. És una altra víctima qui conta què li està passant en l'actualitat, com ho està gestionant i què espera del futur. També pren la paraula un professor que ha viscut en carns pròpies la violència de l'alumnat, la qual traspassa la frontera d'estudiant a estudiant per passar també d'estudiant a professor.

A més, es fa important la intervenció d'associacions que lluiten contra el *bullying* i contra l'odi, que tracten d'ajudar en allò que poden, en un món en el qual l'ésser humà, com si es tractara d'un animal irracional, ataca al diferent per instint. A diferència del regne animal, al racional li queden unes seqüeles que poden destruir-lo.

El missatge és clar: "No practiques bullying". L'aportació que aquest treball fa a la societat, també: Conscienciació social per guanyar la batalla contra l'assetjament escolar.

<https://youtu.be/Dj9SbAAgozq>

3. PROPOSTA DIFUSIÓ / PLA DE PROMOCIÓ

En primer lloc caldria respondre a la pregunta, "A quin mercat vull arribar amb la producció?" Donat que el documental està rodat en valencià, el mercat seria limitat a Illes Balears, Catalunya i València. Afortunadament, les noves finestres d'explotació, com les plataformes OTT, permeten arribar a un ventall més ample de públic, per la qual cosa el documental podria oferir-se amb subtítols o, fins i tot, amb la tècnica del "voice over", mitjançant la qual es duplica la veu del parlant mantenint en segon pla el so de la veu original (Ubiquis, s/d). I és que "les plataformes de VOD fan que els continguts viatgen més ràpid i a nivell global" (Miñarro, 2019). És per aquest motiu que l'estratègia a seguir passa per fer "viatjar" el meu documental, i una bona forma de fer-ho és **presentar-lo a festivals**. Així, podria presentar la meua proposta a concursos com el [Festival Internacional de Cine de Daroca](#), o el [Festival de Cine Documental Alcances](#), entre altres, amb una versió subtítulada o doblada.

Altres maneres de difondre el meu treball passaria per la projecció pública en centres escolars. Així, **estic en converses amb l'Excm. Ajuntament de Sant Joanet per tal que l'obra es projecte en la Casa de les Arts**, el pròxim dijous dia 2 de maig (Dia Internacional Contra l'Assetjament Escolar 2024). La projecció comptarà amb la meua intervenció i, posteriorment, s'efectuarà un debat entre els presents. Cal dir que les autoritats públiques locals estan entusiasmades amb la idea, puix el protagonista és el centre escolar del poble i el director, un dels seus veïns. Després d'aquesta projecció, la meua intenció és de fer-ne més durant 2024, ja que el propi consistori m'ha ofert la possibilitat de projectar el documental per mig de la [Mancomunitat de la Ribera Alta](#), que possibilitaria la difusió per 35 municipis.

La televisió lineal és sempre una opció a considerar. La meua idea és oferir **emetre la meua obra en [7 Tele Valencia](#)**, l'emissora on vaig efectuar les meues pràctiques curriculars i on actualment m'encarregue de dirigir i presentar els informatius diaris, que es difonen mitjançant l'Espai Audiovisual de Proximitat -ESAP- en directe a través de diverses emissores arreu de la Comunitat Valenciana. La meua idea passa per proposar-li amb Borja Raga, director de l'emissora, l'emissió del documental i d'un debat especial posterior, que podria efectuar-se per la xarxa d'emissores vinculades a ESAP.

També cal remarcar les enormes possibilitats de la meua obra quant a multimèdia. Per la qual cosa, he decidit que "Tots per a un... i un per a tots. Aturem el *bullying*" no es quede només en un vídeo d'uns 30 minuts de durada.

La idea és crear sinèrgies per aconseguir-ne més difusió. Així, altres maneres d'obtindre'n més passarien per crear més contingut. Per exemple, l'espectador que ho desitge podria accedir a més continguts de vídeo sota demanda en plataformes com **Filmin** (permet publicar contingut propi [prèvia valoració de l'equip editorial](#), a diferència d'altres, que només permeten la inclusió en catàleg d'obres de conegudes distribuïdores cinematogràfiques). Així, aprofitaré les entrevistes efectuades per al documental on, per temes de duració, només s'hi inclouen fragments. Per tant, estarien disponibles en la seua totalitat, servint-me així com estratègia de màrqueting per crear *HYPE*, aconseguint més interacció en les xarxes i creant sensació d'exclusivitat en l'espectador.

Una expansió que també podria arribar a les xarxes socials, per tal de donar veu a totes aquelles persones que tinguen alguna cosa a dir-ne. Una molt bona idea la he trobat en el compte personal d'*Instagram* de la periodista i escriptora Cristina Fallarás: <https://www.instagram.com/cfallaras/?hl=es>

La novel·lista li ha donat veu a totes les dones que han patit violència masclista. Des del passat mes d'agost, Fallarás ha publicat centenars de missatges rebuts amb testimonis. Es tracta, aquesta, d'una excel·lent idea si la traslladem al *bullying*. Llavors, la idea passaria per obrir un compte d'*Instagram*

on, de manera anònima, se li done veu a aquelles persones que desitgen contar el seu cas i intentar que la seua experiència personal pugua ajudar a altres.

Exemple: <https://www.instagram.com/totsperauniunperatots/>

Una altra idea que podria experimentar en el futur passaria per l'univers pòdcast. Obriria un compte en la plataforma /voox i efectuaria una sèrie d'episodis sobre assetjament escolar. **Exemple:** <https://go.ivoox.com/rf/119923795>

A tot això se li sumarien una pàgina web i un tríptic de venda. Tot sota el paraigües d'una estratègia amb la qual busque crear sinèrgies que aconseguisquen difusió del meu documental.

Però no tot són projeccions, publicacions o festivals. També puc servir-me de la popularitat d'altres. Així, puc comunicar-me amb els responsables de pòdcast o de continguts en vídeo per aconseguir una entrevista i parlar al voltant del bullying i del meu documental. **Exemples:**

- [CCCC Pòdcast](#), coordinat per la periodista Amàlia Garrigós. Primer pòdcast efectuat des del museu Centre del Carme de Cultura Contemporània.
- [Plis-Play](#). Pòdcast d'Àpunt Mèdia amb continguts culturals, entrevistes i actualitat.
- [El Bunker](#). Pòdcast de 3Cat.
- [Cabrafotuda en Tik Tok](#). Influencer amb més de dos-cents mil seguidors que comparteix contingut en valencià, com entrevistes, humor i cultura valenciana.

4. DOSSIER DE VENDA DEL DOCUMENTAL

Aquest document visual m'ajudarà a vendre la meua obra. El seu disseny, en format de tríptic, destaca per la seua comoditat per al receptor. En ell, destaque els punts forts del mateix, com la presència de Miquel Álvarez o les associacions AVALCAE i STOP HATERS. També s'inclou la sinopsi del documental, s'explica la meua intervenció en l'obra i, a més, una breu biografia meua com autor i director, que ajuda a conèixer-me professionalment.

Un tríptic, elaborat per mi mitjançant la ferramenta de disseny online "Canva" i que incloc, en format PDF, a la present memòria de TFG en l'[Annex 11](#).

5. VALORACIÓ I CONCLUSIONS FINALS

Quan vaig començar a estudiar el grau no se'm passà pel cap que algun dia arribaria a dur a terme un projecte d'aquesta envergadura. De vegades pensava en planificar un informatiu per a YouTube, basant-me en [experiències anteriors](#), que m'hagueren servit per fer un TFG distint a l'actual, però segurament més "perfecte". Però la idea del documental fou apareixent quan s'acostava el moment de començar l'assignatura "Disseny TFG". Ahí vaig haver de prendre una decisió: eixir de la zona de confort i fer alguna cosa que mai havia fet abans.

No ha sigut un camí fàcil i en no poques ocasions he hagut de repassar apunts d'anteriors assignatures del grau per tal d'aclarir els dubtes que anaven sorgint-me durant la posada en marxa del documental. Però no foren els únics. També em sorgiren aprenentatges:

- **Enregistrament.**

Dur a terme una entrevista amb més d'una càmera és tasca difícil. No sols per disponibilitat de materials, més bé pel muntatge posterior. Me'n adone de què és com una pel·lícula: no hi ha control de realització i, per tant, els plànols s'intercanvien en edició posterior. En el meu cas ha estat una tasca complicada, sobretot pel fet de quadrar la veu (els micròfons estaven connectats a la càmera central) amb els plànols. El més senzill, àgil i pràctic és una entrevista a una sola càmera, on el protagonista mira a un punt indefinit i parla. Però en el meu cas era important transmetre amb imatges. A més, amb diferents plànols el resultat final queda menys "asèptic". Exemple: Entrevista Miquel Álvarez.

Imatge 13. Càmera 1, plànol central | Font pròpia

Imatge 14. Càmera 2, plànol Miquel | Font pròpia

Imatge 15. Càmera 3, plànol Òscar | Font pròpia

La combinació d'aquests tres plànols, als quals en algun moment se'ls fa zoom en postproducció, dota a l'entrevista de proximitat, a més, la fa més amena.

Imatge 16. Zoom en càmera 1 | Font pròpia

Imatge 17. Zoom en càmera 2 | Font pròpia

Imatge 18. Zoom en càmera 3 | Font pròpia

AVANTATGES: proximitat, amenitat, sentiment.

INCONVENIENTS: temps dedicat, tenint en compte que només s'inclouran fragments en el documental.

- **Concertació entrevistes.**

En el món de la televisió és fàcil que un convidat falle i no es presente (o ho faça més tard de l'hora prevista) per diversos motius. El productor preveu aquesta possible situació i sempre té un "pla B" per tal que el programa tire endavant. Ja ho sabia, però no vaig cercar eixe "pla B" donat que el temps per a la producció del documental era més que ample. En aquest cas tenia a una xiqueta de 15 anys i als seus pares disposats a oferir el seu testimoni. Una història actual que haguera contrastat amb la meua experiència. Anàrem allargant la data de l'entrevista i, finalment i ja entrat desembre (mes de postproducció segons el [cronograma](#)), el pare de la xiqueta em va confirmar que no podrien fer-la per un problema familiar que els ho impedia.

Si hagués disposat de més temps, o tinguéssim preparat eixe "pla B", hauria dut a terme una entrevista a un altre candidat. Després d'avaluar la situació, vaig prendre la determinació d'eliminar la intervenció d'un testimoni adolescent en el documental.

AVANTATGE: Tindre previsió i acomplir el cronograma rigorosament evita els inconvenients sorgits en el meu treball.

INCONVENIENT: El meu documental podria haver-se quedat inconclús si hagués sigut un entrevistat més important.

- **Punts de millora:**

En la meua opinió, el producte final presentat manca de més qualitat visual i sonora, degut a la maquinària emprada. He arribat a aquesta conclusió gràcies a l'aprenentatge continu experimentat durant tot el procés d'elaboració, que m'ha permés identificar aquells punts a millorar, com són:

- **Qualitat de material tècnic:** un smartphone i una càmera fotogràfica no poden ser una font d'enregistrament, perquè no es poden comparar, en termes de qualitat de vídeo, amb una càmera professional. Igual ocorre amb els micròfons "Lavalier" emprats per a entrevistes i locucions en off: no és el mateix so quan procedeix d'un comprat per internet a una pàgina web d'ofertes que d'un professional.

- **Equip tècnic:** ocorre el mateix que amb el material. Un operari de càmera professional amb un equip en condicions sap enquadrar, fer balanços i avaluar

el so entrant del micròfon per tal que no hi hagen interferències... cosa que no ocorre en alguns moments del vídeo.

- **Il·luminació:** En algun plànol es nota la manca d'una il·luminació millor.

- **Entrevistats:** No ha sigut fàcil trobar gent disposada a parlar davant de càmera, però deuria d'haver-ne intensificat més la recerca per tal de tindre un ventall més ample de veus en el documental i, alhora, poder tindre substituïts en casos de "caiguda" d'un d'ells, com he mencionat en el punt anterior.

No obstant això, per a ser el meu primer documental, estic molt satisfet amb el resultat obtingut, que ha sigut producte del meu aprenentatge continu, tant en el grau com a nivell personal.

6. BIBLIOGRAFIA

A continuació s'enumeren les fonts emprades per a l'elaboració del present treball. Algunes d'elles també ho estan en pàgines interiors per citació a peu de pàgina.

Acosta, C. (24 de setembre de 2015) 5 frases inmortales de Yogi Berra para la RSE. Expoknews. Mèxic. Disponible en: <https://www.expoknews.com/5-frases-inmortales-del-mundo-del-deporte-para-la-rse/> (Data de consulta: 22/09/2023)

Aranda, D. i Pujol, C. (2015) ¿Cómo se estructura la trama de un guión audiovisual? Barcelona, Espanya. Ed. UOC. [arxiu pdf] - Document procedent del meu arxiu personal, corresponent a l'assignatura "Guió Audiovisual". (Data de consulta: 11/08/2023)

Bartual, L. (20 de juliol de 2023) La Comunidad Valenciana se posiciona como la cuarta autonomía con mayor acoso escolar. Valencia Plaza. València, Espanya. Disponible en: <https://valenciaplaza.com/nuevo-protocolo-actuacion-ante-aumento-acoso-ciberacoso-escolar> (Data de consulta: 16/10/2023)

Benítez, B. (15 de març de 2023) ¿Qué significa el color blanco en psicología? La Vanguardia. Barcelona, Espanya. Disponible en: <https://www.lavanguardia.com/vivo/psicologia/20220315/8125028/que-significa-color-blanco-psicologia-que-situaciones-deberias-usarlo-nbs.html> (Data de consulta: 13/09/2023)

Brandesign. (s/d) ¿Qué es y que hace un estudio de diseño gráfico? Brandesign.es Disponible en: <https://www.brandesign.es/branding/que-es-y-que-hace-un-estudio-de-diseno-grafico/> (Data de consulta: 21/11/2023)

Catucci, A. (s/d) Los colores en branding ¿qué significado tienen? Marketing Insider Review.com. Disponible en: <https://marketinginsiderreview.com/colores-branding-psicologia/> (Data de consulta: 02/11/2023)

Centro de Estudios e Investigación ANAR. (s/d) Conducta suicida y salud mental, en la Infancia y Adolescencia en España (2012-2022), según su propio testimonio. Madrid, Espanya. [arxiu PDF] Disponible en: <https://www.anar.org/wp->

[content/uploads/2022/12/Estudio-sobre-Conducta-Suicida-en-la-Infancia-y-la-Adolescencia-2012-2022.pdf](#) (Data de consulta: 06/09/2023)

Clarés, J. (Setembre de 2019). Laura Miñarro: "Las plataformas de VOD han hecho que los contenidos viajen más rápido y a nivel global." Revista ComeIn. Número 91. Barcelona, Espanya. Disponible en: <https://comein.uoc.edu/divulgacio/comein/es/numero91/articulos/Laura-Mixarro-plataformas-VOD-contenidos-viajen-rapido-nivel-global.html> (Data de consulta: 19/10/2023)

Compton, A. Et al. (8 de juny de 2017) Y luego ganas tú Editorial Nube de tinta. (Data de consulta: 12/06/2023)

Efectos de acoso escolar (bullying) en la vida adulta (2018) Blog ITAE Psicología. Barcelona, Espanya Disponible en: <https://itaepsicologia.com/efectos-del-acoso-escolar-bullying-en-la-vida-adulta/> (Data de consulta: 15/05/2023)

Euskal Irrati Telebista. [eitb] (8 de juny de 2015) Iñaki López: Montse nos cuenta el infierno que vivió su hija antes de suicidarse. [arxiu de vídeo] YouTube. Disponible en: <https://www.youtube.com/watch?v=i5RYdTKdwmk> (Data de consulta: 30/08/2023)

Fernández Manzano, E. (Setembre de 2020) Gestió i producció audiovisual. Editorial FUOC. Barcelona, Espanya. [arxiu pdf] - Document procedent del meu arxiu personal, corresponent a l'assignatura "Projectes Audiovisuais". (Data de consulta: 11/11/2023)

Fernández, E. (Setembre de 2020) L'organització de la producció. Editorial UOC. Barcelona, Espanya. [arxiu pdf] Disponible a: https://materials.campus.uoc.edu/daisy/Materials/PID_00276223/pdf/PID_00276223.pdf (Data de consulta: 08/09/2023)

Fullana, A. & Ramos, V. (Setembre de 2021) Guia del Treball Final de Grau: projectes audiovisuals. UOC. Barcelona, Espanya. [arxiu pdf] Disponible en: https://materials.campus.uoc.edu/daisy/Materials/PID_00284186/pdf/PID_00284186.pdf (Data de consulta: 11/08/2023)

Fullana, A. (Setembre de 2021) Curtmetratge de baix pressupost: desenvolupament, rodatge i postproducció. UOC. Barcelona, Espanya. [arxiu pdf] Disponible en: https://materials.campus.uoc.edu/daisy/Materials/PID_00283463/pdf/PID_00283463.pdf (Data de consulta: 02/10/2023)

Generalitat Valenciana. (s/d). PREVI. Pla de prevenció de la violència i de promoció de la convivència. <https://ceice.gva.es/es/web/inclusioeducativa/previ-pla-de-prevencio-de-la-violencia-i-de-promocio-de-la-convivencia> (Data de consulta: 06/06/2023)

Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Esport. (s/d) Què és l'assetjament escolar?. València, Espanya. [arxiu PDF] Disponible en: https://ceice.gva.es/orientados/profesorat/descarregues/bullying_val.pdf (Data de consulta: 17/09/2023)

Gómez, A. (2013). Bullying: El poder de la violència. Una perspectiva cualitativa sobre acosadores y víctimas en escuelas primarias de Colima. Revista mexicana de investigación educativa. Vol. 18, Nº 58, pp. 839-870. [arxiu PDF]. Disponible en: <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/5345039.pdf> (Data de consulta: 22/09/2023)

Icart Palau, P. (2020) La dramatització de la realitat. Ed. Uoc. Barcelona, Espanya. [arxiu pdf] - Document procedent del meu arxiu personal, corresponent a l'assignatura "Guió Audiovisual". (Data de consulta: 18/09/2023)

Jordà, J. (5 d'agost de 2023) El acoso escolar creció un 79,01% en el curso 2021-2022, con 469 incidencias. Valencia Plaza. València, Espanya. Disponible en: <https://valenciaplaza.com/abandono-escolar-aumenta-2022-comunitat-vuelve-superar-media-nacional#:~:text=Adem%C3%A1s%2C%20los%20centros%20denunciaron%20un,89%25%20respecto%20al%20a%C3%B1o%20anterior> (Data de consulta: 13/09/2023)

La Sexta. [LaSexta] (15 d'octubre de 2019). Andrea Roperó: Cuando ir al colegio se convierte en un infierno: relato de cómo el bullying destroza infancias. [arxiu de vídeo] YouTube. Disponible en: <https://www.youtube.com/watch?v=OTPNohL2X0Q> (Data de consulta: 13/09/2023)

Llei Orgànica 2/2006. D'Educació. 3 de maig de 2006. BOE 106. Articles: 1. Principis; 2. Finalitat; 13 e) h) Objectius; 17 a) c) d) Objectius de l'educació primària; 23 a) c) d) Objectius (ESO); 33 a) b) c) Objectius (Batxillerat): <https://www.boe.es/buscar/pdf/2006/BOE-A-2006-7899-consolidado.pdf> (Data de consulta: 21/07/2023)

Llei Orgànica 3/2018. De Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals. 7 de desembre de 2018. BOE 294. <https://www.boe.es/eli/es/lo/2018/12/05/3/con> (Data de consulta: 22/07/2023)

Llei Orgànica 8/2021. De protecció integral a la infància i l'adolescència front a la violència. 4 de juny de 2021. BOE 134. Article 1. Objecte: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2021-9347> (Data de consulta: 22/07/2023)

Losada, H. (s/d) Manual de identidad corporativo, branding... ¿qué son? Con H de diseño. Madrid, Espanya. Disponible en: <https://helenalosada.es/manual-de-identidad-corporativo-branding/> (Data de consulta: 18/09/2023)

Martín, T. (2 de maig de 2023) Bullying: No es cosa de niños. RTVE. Madrid, Espanya. [arxiu de vídeo] Disponible en: <https://www.rtve.es/play/videos/enportada/bullying/6877637/> (Data de consulta: 13/09/2023)

Martínez Abadía, J. & Fernández Díez, F. (2022) La producció en la fase de preparació. Editorial UOC. Barcelona, Espanya. [arxiu pdf] Disponible a: https://materials.campus.uoc.edu/daisy/Materials/PID_00182288/pdf/PID_00182291.pdf (Data de consulta: 10/10/2023)

Milo, A. (3 de febrer de 2023). Bullying: qué es y cuál es la ciencia detrás de este fenómeno. National Geographic. Madrid, Espanya. Disponible en: <https://www.ngenespanol.com/ciencia/bullying-que-es-y-cual-es-la-ciencia-detras-de-este-fenomeno/> (Data de consulta: 13/09/2023)

Navas, A. & Gómez, R. (8 de desembre de 1993) Los dramas de la vida real, ganchos de la audiencia. Aceprensa. Madrid, Espanya. Disponible en: <https://www.aceprensa.com/cine-series/los-dramas-de-la-vida-real-ganchos-de-la-audiencia/> (Data de consulta: 02/07/2023)

Pardo, Alejandro (2014) Fonaments de producció i gestió de projectes audiovisuals. Editorial Eunsa. Universitat de Navarra. Navarra, Espanya. [online] Disponible a: <https://elibronet.eu1.proxy.openathens.net/es/ereader/uoc/47158?page70> (Data de consulta: 16/08/2023)

Pujol, C. (2019) Narrar amb imatges. Ed. UOC. Barcelona, Espanya. [arxiu pdf] Document procedent del meu arxiu personal, corresponent a l'assignatura "Guió Audiovisual". (Data de consulta: 03/08/2023)

Redacció (6 de setembre de 2023) La Policía Nacional intensifica la lucha contra el acoso escolar durante el nuevo curso 2023-2024. Valencia Plaza. València, Espanya. Disponible en: <https://valenciaplaza.com/policia-nacional-intensifica-lucha-contra-acoso-escolar-durante-nuevo-curso-2023-2024> (Data de consulta: 10/10/2023)

Sánchez, G. (28 de juny de 2023) Las víctimas de acoso escolar tendrán más vigilancia y un "equipo de intervención" a las 24 horas. Levante, EMV. València, Espanya. Disponible en: <https://www.levante-emv.com/comunitat-valenciana/2023/06/28/victimas-acoso-escolar-tendran-vigilancia-valencia-89199694.html> (Data de consulta: 28/06/2023)

Torrego, J. Et al. (Maig 2023) Estudi Estatal sobre Convivència Escolar en Centres de Primària del Ministeri d'Educació (pp. 197-210).[arxiu pdf]. Disponible en: <https://www.educacionyfp.gob.es/dam/jcr:f3070940-540d-4ea9-b85a-8f9fcc301c1b/estudio-estatal-sobre-la-convivencia-escolar-en-centros-de-educacion-primaria-vf.pdf> (Data de consulta: 16/09/2023)

Ubiquis (s/d) Doblaje o subtítulado: ¿cuál es la mejor técnica para tu proyecto de vídeo? Ubiquis.com/es Madrid, Espanya. Disponible en: [https://www.ubiquis.com/es/servicios/audiovisual/doblaje-o-subtitulado/#:~:text=Existen%20varios%20tipos%20de%20doblajes,de%20la%20voz%20original%20\(frecuente](https://www.ubiquis.com/es/servicios/audiovisual/doblaje-o-subtitulado/#:~:text=Existen%20varios%20tipos%20de%20doblajes,de%20la%20voz%20original%20(frecuente) (Data de consulta: 22/10/2023)

Verge, A. (23 de febrer de 2022) Miquel Álvarez, professor agredit a l'institut de Bétera: "L'alumnat ha reproduït un discurs d'odi i això s'ha d'aturar". Àpunt Mèdia. València, Espanya. Disponible en: https://www.apuntmedia.es/noticias/societat/miquel-alvarez-professor-agredit-l-institut-beteral-alumnat-reproduit-un-discurs-d-odi-s-d-aturar_1_1491299.html (Data de consulta: 29/08/2023)

Visualrent. (2023) Lloguer material audiovisual a València. València, Espanya. Disponible en: <https://valencia.visualrent.es/alquiler-material-audiovisual-valencia/> (Data de consulta: 09/08/2023)

7. AGRAÏMENTS

Aquest punt sembla quasi com el moment de donar les "gràcies per haver vingut" que cantava Lina Morgan, o el típic discurs quan et fan l'entrega d'un premi, però més bé aquest és el punt que suposa reconèixer a aquelles persones i institucions que m'han facilitat poder arribar fins ací en el meu treball. Així, nomene a:

- **Universitat Oberta de Catalunya**

Ha estat la institució que m'ha permès obtindre els coneixements adequats per tal de dur endavant aquest projecte. Em vaig matricular el 2018 en Comunicació Audiovisual i ha estat un viatge d'aprenentatge continu que

m'ha sorprés per les enormes possibilitats que ofereix per poder compaginar estudis, treball i vida.

- **Cinto Niqui Espinosa**

Professor de l'assignatura "Disseny TFG", qui em va orientar en tot moment per donar forma a el que després es convertiria aquest projecte.

- **Isidro Monreal Ruestes**

Director del present TFG. Ha estat la PEÇA CLAU per a dur a bon terme aquest treball. Les seues pautes, correccions i, sobretot, els seus consells han sigut fonamentals per tal d'entregar una feina en condicions.

- **Excel·lentíssim Ajuntament de Sant Joanet**

El meu treball hauria sigut més complicat sense la generositat del consistori santjoaner. Les imatges del col·legi són molt importants en el documental per tal de situar, comunicar i transmetre sentiment a l'espectador. No és el mateix nodrir el total del documental amb imatges d'exteriors de centres escolars que poder compaginar-les amb imatges d'aules interiors.

- **Miquel Álvarez Dolz**

Dins de les meues possibilitats, tindre l'oportunitat de parlar amb una persona que ha estat en el focus mediàtic en relació amb part del tema del documental, ha estat tot un *gol*. Miquel s'ha convertit en amic i ha esdevingut, pràcticament, en el quid del documental, per donar la seua visió com a professor víctima de l'odi de l'alumnat.

- **Amics, coneguts i familiars.**

Diuen que dos caps pensen més que un: moltes de les idees, convidats, contactes i consells que han fet millorar el resultat final provenen de la gent que m'envolta.

8. INDEX DE TAULES, IMATGES I FIGURES

A continuació s'inclouen, categoritzats per tipus (taula, imatge o figura) els diferents índexs de les dades emprades i incloses en el present treball. Per accedir al contingut, caldrà clicar en el número de pàgina, puix estan enllaçades.

TAULES

1.	Taula 1 Cronograma	16
2.	Taula 2 Guió tècnic	44
3.	Taula 3 Escaleta	46
		36

CLIC PER ACCEDIR-HI

4.	Taula 4 Desglossament 1	48
5.	Taula 5 Desglossament 2	48
6.	Taula 6 Desglossament 3	49
7.	Taula 7 Desglossament 4	49
8.	Taula 8 Fitxa localització	50
9.	Taula 9 Fitxa localització	50
10.	Taula 10 Pla de rodatge	51
11.	Taula 11 Pressupostos	52

IMATGES

1.	Imatge 1 CEIP Magraner	10
2.	Imatge 2 Captura LaSexta	11
3.	Imatge 3 Captura Eitb	12
4.	Imatge 4 Captura Rtve	12
5.	Imatge 5 Cartell	14
6.	Imatge 6 Yogi Berra	17
7.	Imatge 7 Logotip TD	19
8.	Imatge 8 Logotip pòdcast	19
9.	Imatge 9 Pantone verds	19
10.	Imatge 10 Pantone blanc	19
11.	Imatge 11 Chyron	20
12.	Imatge 12 Captura VSDC	26
13.	Imatge 13 Càmera 1	31
14.	Imatge 14 Càmera 2	31
15.	Imatge 15 Càmera 3	31
16.	Imatge 16 Zoom 1	31
17.	Imatge 17 Zoom 2	31
18.	Imatge 18 Zoom 3	31
19.	Imatge 19 Periòdic Levante	39
20.	Imatge 20 Aulari	45
21.	Imatge 21 Òscar	45
22.	Imatge 22 Òscar	45
23.	Imatge 23 Col·legi	45
24.	Imatge 24 Òscar	45
25.	Imatge 25 Miquel	45
26.	Imatge 26 Miquel i Òscar	45
27.	Imatge 27 Miquel	45
28.	Imatge 28 Teclejant	45
29.	Imatge 29 Col·legi	45
30.	Imatge 30 Òscar	45
31.	Imatge 31 Òscar	45
32.	Imatge 32 Òscar	45
33.	Imatge 33 Òscar	45
34.	Imatge 34 Retoladors	46
35.	Imatge 35 Miquel	46
36.	Imatge 36 Cartell	46
37.	Imatge 37 Miquel	46

38.	Imatge 38 Font	46
39.	Imatge 39 Òscar	46
40.	Imatge 40 Corredor	46
41.	Imatge 41 Òscar	46
42.	Imatge 42 Col·legi	46
43.	Imatge 43 Miquel	46
44.	Imatge 44 Alzira	46
45.	Imatge 45 Miquel i Òscar	46
46.	Imatge 46 Teclejant	46
47.	Imatge 47 Telèfon	46
48.	Imatge 48 Francisco Sorolla	46
49.	Imatge 49 Teclejant	46
50.	Imatge 50 Videoconferència	46
51.	Imatge 51 Col·legi	47
52.	Imatge 52 Pupitres	47
53.	Imatge 53 Miquel i Òscar	47
54.	Imatge 54 Gos	47
55.	Imatge 55 Òscar	47
56.	Imatge 56 Pati d'escola	47
57.	Imatge 57 CRA "La Ribera Alta"	51
58.	Imatge 58 CRA "La Bardissa"	51
59.	Imatge 59 Correu electrònic	52

FIGURES

1.	Figura 1 Llistat bullying mundial.....	13
2.	Figura 2 Denúncies Comunitat Valenciana	13
3.	Figura 3 Exemple de minutat	23

FIGURES

9. ANNEXOS

• 9.1 Annex 1a.

Pràctiques no curriculars. Diari Levante-EMV. **Reportatge en format digital.**
(Fer clic en l'enllaç per obrir el document PDF)

<https://drive.google.com/file/d/1qjwAS8GXLfsezWKeXFzYJlhb0XK4G4Eg/view?usp=sharing>

• Annex 1b.

Pràctiques no curriculars. Diari Levante-EMV. **Reportatge en format físic.**
(imatge inserida)

Imatge 19. Levante EMV | Font: imatge pròpia

● 9.2 Annex 2.

Guió literari. Inclou les seqüències on va cada part del text per facilitar-ne la identificació en el guió literari, escaleta i desglossaments:

SEQ 1: "Moltes persones, en l'edat adulta, desitjariem tornar a la nostra infància. La recordem amb enyorança, des preocupació i felicitat. Però no totes les infàncies han sigut felices. Una gran ombra,

anomenada 'assetjament escolar', les enfosqueix. Una penombra que roman en la víctima pràcticament durant tota la seua vida.

(Imatges col·legi + banda sonora + rètol del títol al final de paràgraf)

SEQ. 2: Òscar Martínez, autor d'aquest documental, sap bé el que és patir aquesta classe d'assetjament, ja que en fou víctima fa més de trenta anys:

SEQ. 3: TALL VEU Òscar Martínez: La societat m'ha inculcat ser inferior

SEQ. 4: L'assetjament escolar consisteix en el maltractament psicològic, verbal o físic d'un menor produït entre escolars de forma reiterada, tant a l'aula com a través de les xarxes socials. **(Imatges col·legi + so xiquets jugant)**

L'assetjador pot obtindre un benefici per eixe comportament. La víctima, qui no provoca la situació, sol patir en silenci aquesta situació davant de la qual no sap què fer. Els observadors, legitimen de manera passiva l'assetjament.

Segons l'Informe Cisneros del 2009, el 90% de l'assetjament escolar és psicològic i només el 10% és físic.

El també conegut per l'anglicisme bullying, no és cap joc infantil. És un problema molt seriós que marca de per vida a la persona que l'ha patit i, inclòs, la pot induir al suïcidi. Espanya és el primer país de la Unió Europea en casos de bullying.

El professorat no és aliè a aquest fenomen i, fins i tot, en alguna ocasió en formen part.

SEQ. 5: TALL VEU Òscar Martínez: Hi havia professors que entraven en el joc

SEQ. 6: Però també hi ha professors que han sigut víctimes, com Miguel Álvarez, professor de Física i Química, de Castelló de la Plana, qui fou agredit pels seus alumnes en un institut de Bétera el 2022.

SEQ. 7: (Vídeo notícia antena 3)

SEQ. 8: Un cas que esdevingué en mediàtic i va ser conegut a tota Espanya. La raó: aturar-ho tot.

SEQ. 9: TALL VEU Miguel Álvarez: El teu cas no es pot considerar bullying per no haver-se repetit en el temps.

SEQ. 10: L'ONG "Bullying sense fronteres" nominada al premi Nobel de la pau, indica que l'assetjament escolar i el cyberbullying generen més de dues-centes mil morts a l'any en tot el món. El suïcidi en menors de 15 anys s'ha triplicat. De 7 suïcidis el 2019 a 22 el 2021.

SEQ. 11: (Imatges informatiu Antena3 suïcidi menor)

SEQ. 12: +++imatges transició so ambient

SEQ. 13: La víctima d'assetjament escolar pateix diversos trastorns. Sentiment de tristor, solitud, apatia, inferioritat i victimització constant. Tot això afecta a qualsevol activitat.

SEQ. 14: TALL VEU Òscar Martínez: notes abans i després

SEQ. 15: Trastorns que continuen, malauradament, en l'edat adulta.

SEQ. 16: TALL VEU Òscar Martínez: fracàs en l'edat adulta

SEQ. 17: Per tal de frenar totes aquestes problemàtiques en víctimes innocents, en l'actualitat existeixen protocols d'actuació i treballs des dels centres per tal d'evitar assetjament i, a més, es treballa l'autoestima de l'alumne afectat. Així no arrossegà els trastorns derivats del bullying durant tota la seua vida.

SEQ. 18: TALL VEU Miguel Álvarez: cas xiqueta

SEQ. 19: Però, per que la maquinària anti assetjament es pose en funcionament, cal conscienciar que el més important és contar-ho. No sempre és fàcil detectar un cas de bullying.

SEQ. 20: TALL VEU Miguel Álvarez: no podem detectar-ho fàcilment

SEQ. 21: En altres ocasions es fa encara més difícil el fet de denunciar un cas d'assetjament escolar, simplement per l'esgarrifós fet de que la víctima el normalitza fins el punt d'arribar a veure normal rebre maltractaments per part dels companys de centre.

SEQ. 22: TALL VEU Òscar Martínez: Ho vaig normalitzar

SEQ. 23: Insults, agressions, violència física, i amenaces continuen en l'actualitat. El nou sistema educatiu espanyol obliga a que l'alumnat canvie les aules del col·legi per les de l'institut dos anys abans que l'estudiantat d'EGB, que feia eixa transició als 14 anys.

SEQ. 24: TALL VEU Òscar Martínez: canvi d'escola a institut

SEQ. 25: Els xiquets de hui, als 12, finalitzen els estudis de Primària i comencen l'ESO als instituts. Experimenten, doncs, eixe canvi, abans. La qual cosa els afecta més del que sembla.

SEQ. 26: TALL VEU Miguel Álvarez: creixement anòmal

SEQ. 27: +++Relantir imatge i fos a Imatges de transició amb música Jordi.

SEQ. 28: TALL VEU Miguel Álvarez: per què no funcionen els protocols.

SEQ. 29: Cada vegada hi ha més conscienciació per a combatre l'assetjament i cyber assetjament escolar.

SEQ. 30: També creix la quantitat d'associacions contra l'assetjament escolar. Una d'elles, considerada una pionera, passa de les dues dècades d'existència. L'Associació Valenciana contra l'Assetjament Escolar AVALCAE, presidida per Maria Teresa Canet. El seu secretari, Francisco Sorolla, ens en parla.

(Mostrar connectant-me per telèfon)

SEQ. 31: -Declaracions telefòniques Fco. Sorolla. (**Imatges Òscar al telèfon + penjant-lo**)

SEQ. 32: (**Mostrar-me navegant per la web**) El creixement imparabile del *cyberbullying* esdevé en el naixement d'altres associacions com "Stop Haters".

SEQ. 33: (**Mostrar connectant-me i saludant a Glòria Marcos, representant.**) -Declaracions Glòria representant STOP HATERS

SEQ. 34: ++++Imatges transició amb so ambient

SEQ. 35: En el passat i en el present. El bullying no ha desaparegut de les nostres aules. Ho farà en el futur?

SEQ. 36: TALL VEU Miguel Álvarez: No desapareixerà mai perquè és un instint animal.

SEQ. 37: (**Imatges meues navegant per la xarxa per wikipèdia: homo sapiens**)

L'ésser humà. Complex, evolucionat i capacitat mentalment per inventar, aprendre i utilitzar estructures lingüístiques complexes. Posseeix la consciència de sí mateixa i del seu passat. Però l'ésser humà, racional, civilitzat, educat i capaç, no ha pogut desfer-se del seu instint animal. Un instint profund que el fa competir. La competència és un instint necessari per a la supervivència de l'espècie. (**Imatges de la natura**) Tot aquell que no siga de la pròpia manada es considera rival. L'instint animal utilitza l'agressivitat com a eina per aconseguir l'objectiu de desfer-se del seu rival. (**Imatges gossos**) D'ahi l'agressivitat, per exemple, d'un gos front a un altre desconegut. Si al certs animals se'ls pot domesticar per tal de què mantinguen una convivència pacífica amb la resta, aconseguirà l'ésser humà un altre tipus de domesticació, en forma de conscienciació, per a obtindre eixa convivència pacífica entre

estudiants i acabar, d'una manera per totes, amb l'assetjament escolar?

SEQ. 38: >> Òscar font a càmera:

Aquestes situacions són molt dures de viure. Danyen la persona i les seqüeles emocionals poden tardar dècades en desaparèixer. Volem guanyar la batalla contra l'assetjament escolar. **(Posar rètol)** Per favor, no practiques bullying."

SEQ. 39: FI

(Fos a imatge pati buit amb crèdits + so xiquets jugant + sintonia)

- **9.3 Annex 3.**

Taula 2. Guió tècnic. Inclou seqüències, enquadres, acció a desenvolupar, so o música a incloure, text a incloure en pantalla i *storyboard* a seguir.
Font: Elaboració pròpia.

SEQ.	E/I	D/N	ENQUADRE	ACCIÓ	SO	TEXT	STORYBOARD
1	INT	DIA	Pla general / Descripció de l'espai	Fos des de negre. Imatges detalls interiors col·legi. Locució 1 Òscar	Composició 1 Jorge Herrera	Tots per a un... i un per a tots. Aturem el bullying. Un documental d'Òscar Martínez	 Imatge 20. Aulari Font pròpia
2	INT	DIA	Imatges aleatòries Òscar Martínez pla general	Es presenta en imatges al següent protagonista	So ambient + arxiu Locució 2 Òscar	-	 Imatge 21. Oscar Font pròpia
3	INT	DIA	Pla mig	Intervenció 1 Òscar	Micròfon	Chyron	 Imatge 22. Oscar Font pròpia
4	EXT	DIA	Pla general / Descripció de l'espai	Imatges exterioris centres	So ambient + arxiu Locució 3 Òscar	Sobreimpressió pantalla Informe Cisneros 2009	 Imatge 23. Col·legi Font pròpia
5	INT	DIA	Pla mig	Intervenció 2 Òscar	Micròfon	-	 Imatge 24. Oscar Font pròpia
6	EXT	DIA	Imatges aleatòries Miguel Álvarez	Es presenta en imatges al següent protagonista		Sobreimpressió pantalla notícia premsa Miguel Álvarez	 Imatge 25. Miguel Font A.Media
7	EXT	DIA	-	Tall notícia A3N	Original	Sobreimpressió pantalla "A3Media. Febrer 2022"	 Imatge 26. Miguel i Oscar Font pròpia
8	INT	DIA	Imatges Miguel Álvarez y Òscar	Preparació entrevista	So ambient + arxiu Locució 3 Òscar	-	 Imatge 27. Miguel Font pròpia
9	INT	DIA	Pla mig	Intervenció 1 Miguel	Micròfon	Chyron	 Imatge 28. Teclajant Font pròpia
10	INT	DIA	Pla dorsal + Pla detall teclat	Òscar està navegant en xarxa	So ambient + arxiu Locució 3 Òscar	Sobreimpressió pantalla web ONG	 Imatge 29. Col·legi Font pròpia
11	-	-	-	Fos a negre 3"	-	-	 Imatge 30. Oscar Font pròpia
12	EXT	DIA	Pla general	Imatges de transició. 5"	Ambient	-	 Imatge 31. Oscar Font pròpia
13	INT	NIT	Pla perfil	S'escenifiquen els sentiments descrits en locució - càmera lenta	Arxiu Locució 3 Òscar	-	 Imatge 32. Oscar Font pròpia
14	INT	DIA	Pla mig	Intervenció 3 Òscar	Micròfon	-	 Imatge 33. Oscar Font pròpia

17	INT	DIA	Pla detall / Descripció de l'espai	Imatges aleatòries interior centre	Arxiu Locució 3 Òscar	-	 Imatge 34. Retoladors Font pròpia
18	INT	DIA	Pla mig	Intervenció 2 Miquel	Micròfon	-	 Imatge 35. Miquel Font pròpia
19	INT	DIA	Pla detall cartell anti bullying col·legi	S'escenifica l'ensenyança anti assetjament en les aules escolar	Arxiu Locució 3 Òscar	-	 Imatge 36. Cartell Font pròpia
20	INT	DIA	Pla mig	Intervenció 3 Miquel	Micròfon	-	 Imatge 37. Miquel Font pròpia
21	EXT	DIA	Pla general / Descripció de l'espai	Imatges exterior centres	So ambient + arxiu Locució 3 Òscar	-	 Imatge 38. Font Font pròpia
22	INT	DIA	Pla mig	Intervenció 5 Òscar	Micròfon	-	 Imatge 39. Òscar Font pròpia
23	INT	DIA	Pla general / Descripció de l'espai	Imatges interior centre	Arxiu sonor interior centre escolar	-	 Imatge 40. Corredor Font pròpia
24	INT	DIA	Pla mig	Intervenció 5 Òscar	Micròfon	-	 Imatge 41. Òscar Font pròpia
25	EXT	DIA	Pla general / Descripció de l'espai	Imatges exterior centre	Arxiu Locució 3 Òscar	-	 Imatge 42. Col·legi Font pròpia
26	INT	DIA	Pla mig	Intervenció 3 Miquel	Micròfon	-	 Imatge 43. Miquel Font pròpia
27	EXT	NIT	Pla general / Descripció de l'espai	Transició	Composició 2 Jorge Herrera	-	 Imatge 44. Alzira Font pròpia
28	INT	DIA	Pla mig	Intervenció 4 Miquel	Micròfon	-	 Imatge 45. Miquel i Òscar Font pròpia
29	INT	DIA	Pla dorsal + Pla detall teclat	Òscar està navegant en xarxa	So ambient + arxiu Locució 3 Òscar	Sobreimpressió pantalla web APP ANDREA	 Imatge 46. Teclajant Font pròpia
30	INT	DIA	Pla detall + Pla detall auricular en orella	Òscar despenja telèfon, es posa l'auricular a l'orella i marca	So ambient	-	 Imatge 47. Telèfon Font pròpia
31	INT	DIA	Pla perfil Òscar escoltant per telèfon	Intervenció de Francisco Sorolla	So telefònic	Sobreimpressió pantalla fotografia Francisco Sorolla i AVALCAE + Chyron	 Imatge 48. F. Sorolla Font AVALCAE
32	INT	DIA	Pla dorsal + Pla detall teclat	Òscar està navegant en xarxa i es connecta a <i>Skype</i>	So ambient + arxiu Locució 3 Òscar	Sobreimpressió pantalla web STOP HATERS	 Imatge 49. Teclajant Font pròpia
33	INT	DIA	Imatge enregistrada per ordinador	Òscar saluda a Gloria Mota i inicia conversa	So ordinador	Chyron	 Imatge 50. Videoconferència Font pròpia

34	EXT	DIA	Pla general / Descripció de l'espai	Imatges exterior centre per a transició	So ambient	-	 Imatge 51. Col·legi Font pròpia
35	INT	DIA	Pla detall / Descripció de l'espai	Imatges aleatòries interior centre	Arxiu Locució 3 Òscar	-	 Imatge 52. Pupitres Font pròpia
36	INT	DIA	Pla mig	Intervenció 5 Miquel	Micròfon	-	 Imatge 53. Miquel i Òscar Font pròpia
37	INT /EXT	DIA	Pla dorsal + Pla detall teclat	Òscar està navegant per vikipèdia +imatges natura i gossos	Locució 3 Òscar		 Imatge 54. Gos Font Freepik
38	EXT	DIA	Pla mig	Òscar es situa front a la càmera i es fon a seqüència 41	Micròfon	Chyron	 Imatge 55. Òscar Font pròpia
39	EXT	DIA	Pla general	Imatge pati buit	Composició 5 Jorge Herrera	Rètols	 Imatge 56. Pati escola Font pròpia

TAULA 2

• 9.4 Annex 4.

Taula 3. Escaleta del documental. Font: Elaboració pròpia.

Duració		00:30:00	
Emissió		2024/01/01	
TIMING			
Inici	Duració	DESCRIPCIÓ	
Primer bloc: Introducció			
00:00:00	45"	Sintonia + locució introductòria + Grafismes.	SEQ. 1
00:00:45	13"	Locució introductòria a tall de veu 1.	SEQ. 2
00:00:58	40"	Declaracions Òscar Martínez. Intervenció 1.	SEQ. 3
00:01:37	65"	Locució explicativa i introducció a tall de veu 2.	SEQ. 4
00:02:43	75"	Declaracions Òscar Martínez. Intervenció 2.	SEQ. 5
00:03:58	12"	Locució introductòria a vídeo 1 Òscar ordinador	SEQ. 6
00:04:10	15"	Fos a vídeo àpunt. Vídeo 1.	SEQ. 7
00:04:25	8"	Locució introducció a tall de veu 3.	SEQ. 8
00:04:33	166"	Declaracions Miquel Álvarez. Intervenció 1.	SEQ. 9
00:07:11	22"	Locució informativa amb info en pantalla.	SEQ. 10
00:07:37	3"	Fos a negre	SEQ. 11
00:07:40	6"	Transició.	SEQ. 12
Segon bloc: Aprofundiment intern			
00:07:46	18"	Locució introductòria a tall de veu 4.	SEQ. 13
00:08:04	60"	Declaracions Òscar Martínez. Intervenció 3.	SEQ. 14
00:09:04	7"	Locució de continuació a tall de veu 5.	SEQ. 15

00:09:11	108"	Declaracions Òscar Martínez. Intervenció 4.	SEQ. 16
00:10:59	22"	Locució explicativa i introducció a tall de veu 6.	SEQ. 17
00:11:21	155"	Declaracions Miquel Álvarez. Intervenció 2.	SEQ. 18
00:13:56	14"	Locució de continuació a tall de veu 7.	SEQ. 19
00:14:10	104"	Declaracions Miquel Álvarez. Intervenció 3.	SEQ. 20
00:15:54	18"	Locució explicativa i introductòria a tall de veu 8.	SEQ. 21
00:16:12	40"	Declaracions Òscar Martínez. Intervenció 5.	SEQ. 22
00:16:52	21"	Locució explicativa i introductòria a tall de veu 9.	SEQ. 23
00:17:13	43"	Declaracions Òscar Martínez. Intervenció 6.	SEQ. 24
00:17:56	14"	Locució de continuació tall de veu 10.	SEQ. 25
00:18:10	60"	Declaracions Miquel Álvarez. Intervenció 4.	SEQ. 26
00:19:10	22"	Transició + sintonia	SEQ. 27
Tercer bloc: Aprofundiment extern			
00:19:32	141"	Declaracions Miquel Álvarez. Intervenció 5.	SEQ. 28
00:21:53	22"	Locució explicativa.	SEQ. 29
00:22:15	17"	Locució explicativa introductòria a tall de veu 12. Oscar telefona	SEQ. 30
00:22:32	179"	Declaracions telefòniques Francisco Sorolla. Intervenció 1.	SEQ. 31
00:25:01	14"	Locució explicativa introductòria a tall de veu 13. Oscar es connecta a skype	SEQ. 32
00:25:15	257"	Declaracions videoconferència Glòria Mota. Intervenció .	SEQ. 33
00:29:32	2"	Transició	SEQ. 34
Quart bloc: Conclusió			
00:29:34	8"	Locució introducció tall de veu 14.	SEQ. 35
00:29:42	56"	Declaracions Miquel Álvarez. Intervenció 6.	SEQ. 36
00:30:38	64"	Locució final amb conclusions i pregunta oberta	SEQ. 37
00:31:42	28"	Òscar es col·loca front a la càmera i parla	SEQ. 38
00:32:10	40"	Fos a imatge + títols de crèdit+ sintonia	SEQ. 39
00:32:50	-	FI	

TAULA 3

• **Annex 5.**

Taules 4, 5, 6 i 7. Fulles de desglossament. Font: Elaboració pròpia.

FULLA DESGLOSSAMENT Nº 1	
TÍTOL: TOTS PER A UN... I UN PER A TOTS. Aturem el bullying.	
DIRECCIÓ: Òscar Martínez Herrera	
DATA: GENER DE 2024	
PÀGINES DE GUIÓ: 1 INT/EXT: INT+EXT DIA/NIT: DIA	BLOC: 1 (Introducció) SEQÜÈNCIES: 1 a 12 DURACIÓ EN PANTALLA: 7' 52"
DESCRIPCIÓ Aquest bloc està destinat a posar a l'espectador en situació, mitjançant la locució introductòria, presentació de dos dels protagonistes i la inclusió de dades per tal de conèixer, a grans trets, la problemàtica del bullying i violència a les aules.	PERSONES Els protagonistes que intervenen en aquest primer bloc són: ÒSCAR MARTÍNEZ HERRERA - Víctima de bullying MIQUEL ÁLVAREZ DOLZ - Professor de secundària
EFFECTES SO/MÚSICA SEQ. 1 - "Soledad" - Compositor: Jorge Herrera SEQ. 4 - So ambient inserit - Xiquets jugant al pati	
EQUIP SEQ. 4 - Ximo Castellet, Javier Porcar i Dario Pla Resta: Òscar Martínez	NOTES DE PRODUCCIÓ Introduir chyrons en SEQ. 2 (Òscar Martínez. Víctima de bullying) Introduir chyrons en SEQ. 4 (Informe Cisneros) Introduir chyrons en SEQ. 7 (A3Media. Febrer 2022) Resta de chyrons del bloc inserits anteriorment en edició.
LOCALITZACIONS CRA "La Ribera Alta" Sant Joanet (València)	

TAULA 4

FULLA DESGLOSSAMENT Nº 2	
TÍTOL: TOTS PER A UN... I UN PER A TOTS. Aturem el bullying.	
DIRECCIÓ: Òscar Martínez Herrera	
DATA: GENER DE 2024	
PÀGINES DE GUIÓ: 1 INT/EXT: INT+EXT DIA/NIT: DIA	BLOC: 2 (Aprofundiment intern) SEQÜÈNCIES: 13 a 27 DURACIÓ EN PANTALLA: 14' 30" (ESTIMADA)
DESCRIPCIÓ Aquest bloc està destinat a aprofundir en els aspectes interns del bullying i ajudes internes per a la seua erradicació: trastorns personals, protocols per evitar-los, activació de protocols d'actuació, canvi d'escola a institut i cas personal actual.	PERSONES Els protagonistes que intervenen en aquest segon bloc són: ÒSCAR MARTÍNEZ HERRERA - Víctima de bullying MIQUEL ÁLVAREZ DOLZ - Professor de secundària
EFFECTES SO/MÚSICA SEQ. 29 - "La vida sigue" - Compositor: Jorge Herrera	

<p>EQUIP SEQ. 18, 20, 26 - Ximo Castellet, Javier Porcar i Dario Pla Resta: Òscar Martínez</p>	<p>NOTES DE PRODUCCIÓ Chyrons del bloc inserits anteriorment en edició.</p>
<p>LOCALITZACIONS CRA "La Ribera Alta" Sant Joanet (València)</p>	

TAULA 5

FULLA DESGLOSSAMENT Nº 3	
TÍTOL: TOTS PER A UN... I UN PER A TOTS. Aturem el bullying.	
DIRECCIÓ: Òscar Martínez Herrera	
DATA: GENER DE 2024	
<p>PÀGINES DE GUIÓ: 1 INT/EXT: INT+EXT DIA/NIT: DIA</p>	<p>BLOC: 3 (Aprofundiment extern) SEQÜÈNCIES: 28 a 34 DURACIÓ EN PANTALLA: 4' 30" (ESTIMADA)</p>
<p>DESCRIPCIÓ Aquest bloc està destinat a aprofundir en certs aspectes externs a l'entorn intern del bullying destinats a la seua erradicació, com són associacions i aplicacions informàtiques, que ajuden les víctimes i els permeten denunciar anònimament.</p>	<p>PERSONES Els protagonistes que intervenen en aquest segon bloc són: MIQUEL ÀLVAREZ DOLZ - Professor de secundària FRANCISCO SOROLLA FORNS - AVALCAE GLORIA MOTA MARTÍNEZ - STOP HATERS</p>
<p>EFFECTES SO/MÚSICA SEQ. 32: inserir so telefònic (línia + marcatge + to de telefonada)</p>	
<p>EQUIP SEQ. 30 - Ximo Castellet, Javier Porcar i Dario Pla Resta: Òscar Martínez</p>	<p>NOTES DE PRODUCCIÓ Introduir chyrons en SEQ. 31 (Francisco Sorolla. Secretari AVALCAE. So telefònic) Introduir chyrons en SEQ. 33 (Gloria Mota. Stop Haters) Resta de chyrons del bloc inserits anteriorment en edició.</p>
<p>LOCALITZACIONS CRA "La Ribera Alta" Sant Joanet (València), excepte SEQ. 29, 30, 31, 32, 33: domicili Òscar Martínez</p>	

TAULA 6

FULLA DESGLOSSAMENT Nº 4	
TÍTOL: TOTS PER A UN... I UN PER A TOTS. Aturem el bullying.	
DIRECCIÓ: Òscar Martínez Herrera	
DATA: GENER DE 2024	
<p>PÀGINES DE GUIÓ: 1 INT/EXT: INT+EXT DIA/NIT: DIA</p>	<p>BLOC: 3 (Aprofundiment extern) SEQÜÈNCIES: 35 a 39 DURACIÓ EN PANTALLA: 3' 10" (ESTIMADA)</p>
<p>DESCRIPCIÓ Aquest últim bloc té la missió de conscienciar a l'espectador sobre un hipotètic futur i, alhora, tractar de convèncer-lo de la possibilitat d'una fi del bullying. Es</p>	<p>PERSONES Els protagonistes que intervenen en aquest segon bloc són:</p>

conclou amb el director del documental, Òscar Martínez, dirigint-se a càmera per llançar missatge.	MIQUEL ÀLVAREZ DOLZ - Professor de secundària ÒSCAR MARTÍNEZ HERRERA - Director del documental
EFFECTES SO/MÚSICA SEQ. 39 + crèdits: "No destroces su vida" - Compositor: Jorge Herrera	
EQUIP SEQ. 36 - Ximo Castellet, Javier Porcar i Dario Pla Resta: Òscar Martínez	NOTES DE PRODUCCIÓ Introduir chyrons en SEQ. 38 (Òscar Martínez - Director documental) Introduir chyrons en SEQ. 39 (Per favor, no practiques bullying) Resta de chyrons del bloc inserits anteriorment en edició.
LOCALITZACIONS CRA "La Ribera Alta" Sant Joanet (València) , excepte SEQ. 31, 32, 33, 34, 35: domicili Òscar Martínez	

TAULA 7

- **Annex 6.**
Fitxes de localitzacions. (Taules 8 i 9)

NOM DE LA LOCALITZACIÓ	C.R.A. La Ribera Alta
TÍTOL DEL PROJECTE	"Tots per a un... i un per a tots. Aturem el bullying"
DIRECTOR	Òscar Martínez Herrera
SEQÜÈNCIES	1 a 6, 8 a 10, 12 a 26, 30, 36 a 41
FOTO	
DESCRIPCIÓ	Centre escolar de règim públic i recent construcció, amb 2 aules d'infantil i 2 de primària.
DADES DE CONTACTE	
ADREÇA	Carrer Manuel, s/n. 46669 Sant Joanet, (València).
GEOLOCALITZACIÓ	39.070936838187606, -0.48844300349738784
PERSONA CONTACTADA	Miguel Nadal Garrigues (Alcalde de Sant Joanet)

TAULA 8

NOM DE LA LOCALITZACIÓ	C.R.A. La Bardissa
TÍTOL DEL PROJECTE	"Tots per a un... i un per a tots. Aturem el bullying"
DIRECTOR	Òscar Martínez Herrera
SEQÜÈNCIES	(Alternes): 1 a 6, 8 a 10, 12 a 26, 30, 36 a 41
FOTO	
DESCRIPCIÓ	Centre escolar d'infantil i primària de règim públic, de recent construcció, amb 3 aules d'infantil i 4 de primària.
DADES DE CONTACTE	
ADREÇA	Carrer Mestra Saiz, 4. 12511 Rosell, (Castelló).
GEOLOCALITZACIÓ	3940.61914327824656, 0.22267523129323172

TAULA 9

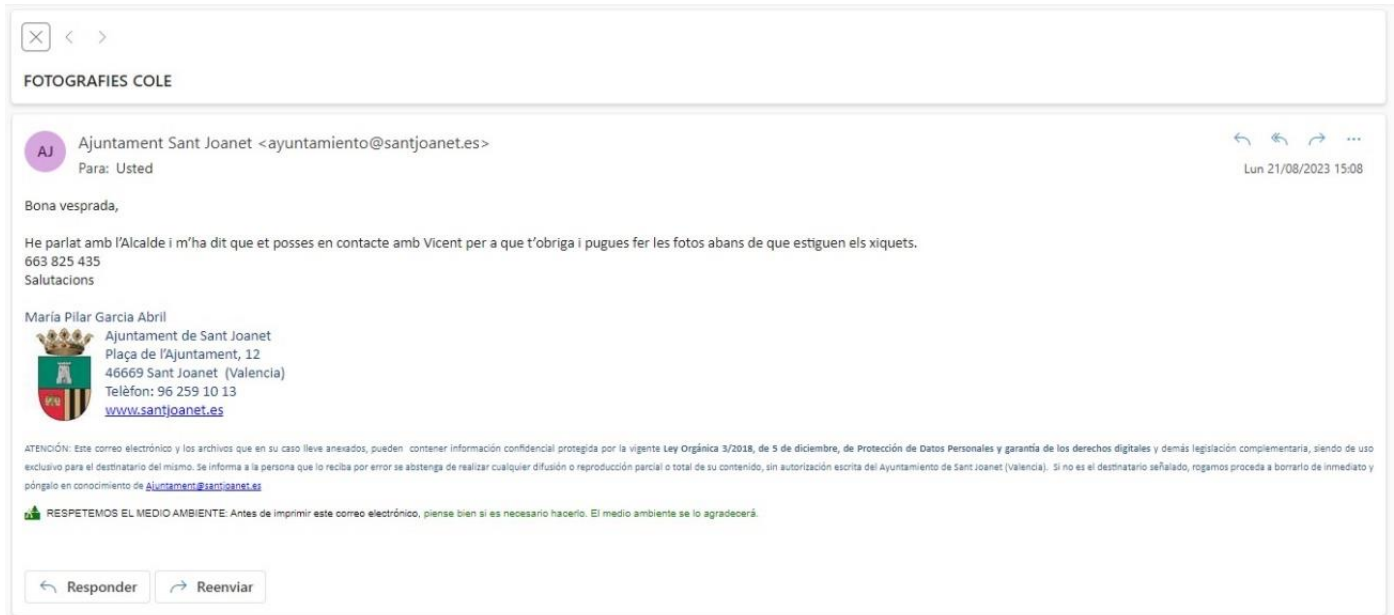
• **Annex 7.**

Sol·licitud per registre d'entrada de permís d'enregistrament en espai públic.
(Fer doble clic en l'enllaç per obrir el document PDF)

<https://drive.google.com/file/d/1twFtMjv2vF05ni3ubHFvcdHtegy7hrdX/view?usp=sharing>

• **Annex 8.**

Resposta a sol·licitud (imatge inserida)

Imatge 59. Correu electrònic | Font pròpia

• **Annex 9.**

Taula 10. Pla de rodatge del documental. Font: Elaboració pròpia.

DATA	25 agost	15 oct.	2 nov.	15 nov.	22 nov.	27 nov.	30 nov.
JORNADA	1a.	2a.	3a.	4a.	5a.	6a.	7a
SEQ.	1 a 40	1 a 40	1 a 40	34-35	31 a 33	27 a 29	1 a 40
INT/EXT - DIA/NIT	INT + EXT - DIA	INT - DIA	EXT - DIA	INT - DIA	INT - DIA	INT - NIT	INT + EXT - DIA
TÍTOL: "Tots per a un... i un per a tots. Aturem el bullying"	CRA "La Ribera Alta"	CRA "La Ribera Alta"	CRA "La Bardissa"	Domicili i Òscar M.	Domicili Òscar M.	Façana carrer antibullying	CRA "La Ribera Alta"
DIRECTOR Òscar Martínez							
ENTREVISTAT							
Òscar M.	X						
Miquel Á.		X					
Francisco S.					X		
Gloria M.				X			
IMATGES RECURS	X		X	X	X	X	X

TAULA 10

- **Annex 10.**

Taula 11, de pressupostos del documental, fonamentats sobre els pressupostos ICCA. Font: Elaboració pròpia.

CAPÍTOL 1. GUIÓ I MÚSICA	
REMUNERACIÓ BRUTA	
1.1 GUIÓ	
Drets d'autor	500
Argument original	1000
Guió	3000
1.2 MÚSICA	
Drets d'autor músiques	500
TOTAL CAPÍTOL 1	
5.000 €	
CAPÍTOL 2. PERSONAL ARTÍSTIC	
REMUNERACIÓ BRUTA	
2.1 PROTAGONISTES	
0	
2.2 PRINCIPALS	
0	
2.3 SECUNDARIS	
0	
2.4 XICOTETES PARTS	
0	
2.5 FIGURACIÓ	
0	
2.6 ESPECIALISTES	
0	
2.7 BALLEI I ORQUESTRA	
0	
2.8 DOBLATGE	
0	
TOTAL CAPÍTOL 2	
0 €	
CAPÍTOL 3. EQUIP TÈCNIC	
REMUNERACIÓ BRUTA	
3.1 DIRECCIÓ	
Director: Òscar Martínez	563
1º Aj. Direcció: Sergi Moyano	419
3.2 PRODUCCIÓ	
Director Producció: Ò. Martínez	563
Cap de Producció: Dario Pla	481
Script. Ferran Gandia	358
Making Off: Marc Chinesta	419
3.2 FOTOGRAFIA	
Dtor. Fotografia: David Esteve	419
Aux. Càmera: Esteban Grau	316
Fot. Escenes: David Esteve	81
Aj. Càmera: Marisa Gil	257
Etalonador: David Esteve	419
TOTAL CAPÍTOL 3	
4.295 €	

CAPÍTOL 4. ESCENOGRAFIA	
REMUN. BRUTA	
4.1 DECORATS I ESCENARIS	
0	
4.2 AMBIENTACIÓ	
0	
4.3 VESTUARI	
0	
4.4 SEMOVENTS I CARRUATGES	
0	
4.5 ALTRES	
0	
TOTAL CAPÍTOL 4	
0 €	
CAPÍTOL 5. ESTUDIS I ALTRES PRODUCCIÓ	
REMUN. BRUTA	
5.1 PLATÓS RODATGE	
0	
5.2 MUNTATGE	
5.2.2 SALA MUNTATGE	150 X 2 dies
5.3 ALTRES	
5.3.3 TELÈFON RODATGE	0
TOTAL CAPÍTOL 5	
300 €	
CAPÍTOL 6. MAQUINÀRIA I TRANSPORTS	
REMUN. BRUTA	
6.1 MAQUINÀRIA RODATGE	
6.1.1 CÀMERA PRINCIPAL	1 X 800 X 5 dies
6.1.2 CÀMERES SECUNDÀRIES	2 X 800 X 5 dies
6.1.7 IL·LUMINACIÓ LLOGUER	800 X 5 dies
6.2 TRANSPORT	
6.2.7 LLOGUER COTXE	50 X 5 dies
TOTAL CAPÍTOL 6	
16.250 €	
CAPÍTOL 7. VIATGES, HOTELS I DINARS	
REMUN. BRUTA	
7.1 LOCALITZACIONS	
7.1.5 DESPESES (gasoil)	300
7.2 HOTELS I DINARS	
7.2.1 HOTEL	0
7.2.3 DINARS (persona x dia x preu)	9 X 5 X 30
TOTAL CAPÍTOL 7	
1.650 €	
CAPÍTOL 8. PEL·LÍCULA VERGE	
REMUN. BRUTA	
8.3.8 TARGETES DISC DUR	
300 X 3	
8.3.9 TARGETES BACK UP	
300 X 3	
TOTAL CAPÍTOL 8	
1.800 €	

CAPÍTOL 9. LABORATORI	
REMUNERACIÓ BRUTA	
9.3 ALTRES	
9.3.9 PACK CRÈDITS	600
9.3.11 ETALONATGE	300 X 5 dies
9.3.12 GENERAC. DCP	70 X 30 minuts
TOTAL CAPÍTOL 9	4.200 €
CAPÍTOL 10. ASSEGURANCES	
REMUNERACIÓ BRUTA	
10.1 ASSEGURANCES	
10.1.2 ASS. MATERIALS ROD.	0,05 X 39815 = 1990,75
10.1.3 ASS. RESP. CIVIL	
10.1.4 ASS. ACCIDENTS	
10.1.8 SEG. SOC. REG. GRAL.	0,33 X 4295 = 1417,35
10.1.9 SEG. SOC. REG. ESP.	0,33 X 0
TOTAL CAPÍTOL 10	3.408,10 €
CAPÍTOL 11. DESPESES GENERALS	
REMUNERACIÓ BRUTA	
11.1 GENERALS	
11.1.1 LLOGUER OFICINA	700 X 1 MES
11.1.7 LLUM, AIGUA, NETEJA	150
11.1.8 MATERIAL OFICINA	200
11.1.9 MENJAR PRE I POST R.	10€ X 10 persones X 5 dies
11.1.10 GESTORIA S.S.	30€ X 9 contractes
TOTAL CAPÍTOL 11	1.820 €
CAPÍTOL 12. EXPLOTACIÓ	
REMUNERACIÓ BRUTA	
12.1 CÒPIES	
12.1.2 CÒPIES	500 X 3
12.2 PUBLICITAT	
12.2.1 TRÀILER	2000
12.2.2 MAKING OFF	1000
TOTAL CAPÍTOL 12	4.500 €

TOTAL COST PROJECTE	43.223,10 €
----------------------------	--------------------

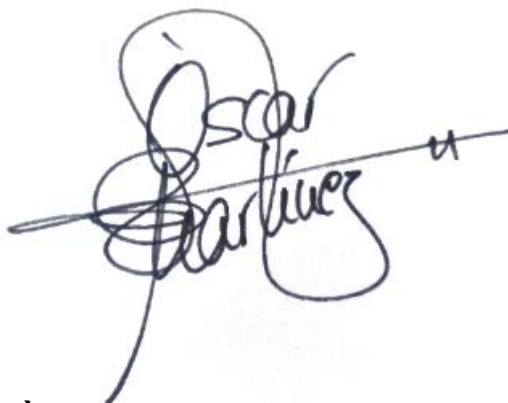
TAULA 11

- **Annex 11.**

Dossier de venda del projecte, en format tríptic de dues pàgines. (Fer doble clic en l'enllaç per obrir el document PDF)

<https://drive.google.com/file/d/1VFfBlvk0s53l6Hh0-gH6e1U1VP8g6U/view?usp=sharing>

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Óscar Martínez Herrera'. The signature is stylized and somewhat cursive, with a horizontal line crossing through the middle of the letters.

Òscar Martínez Herrera
6 de gener de 2024